

PRENUMERATA.

W Łodzi z niedzielnym dodatkiem ilustrowanym mies. zł. 4.10. Zamiejscowa zł. 5. Zagraniczna zł. 8. Odnoszenia do domu 40 groszy. Prenumeratę można odmówić tylko i każdego miesiąca bezpośrednio w adm. pisma.

OGŁOSZENIA.

W tekście 50 gr., nadesłane 40 gr. za wiersz 1 milim. 1 lin. (strona 4 linij). Zwykłe 12 gr. za wiersz 1 milim. 1 lin. (strona 10 linij). Nekrologi po 40 gr. za wiersz 1 milim. (strona 4 linij). Drobne ogłoszenia 15 gr. za słowo. Poszukiwanie pracy 10 gr. za słowo.

Konto czekowe w P.K.O. Nr. 65,210

HASŁO ŁÓDZKIE

Ogłoszenia firm samiejazowych 50 proc. drożej od cen ogłoszeń. Firmy zagraniczne o 100 procent drożej. Każda nowa podwyżka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany. Za terminowy druk ogłoszeń komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarium, uważane są za bezpłatne.

Rękopisów zarówno użytych jak i odrzuconych redakcja nie zwraca.

Pomyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15
Telefony: Redakcja 1-81-06, Administracja 1-63-66

CENA 20 GROSZY

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 6—7 wieczorem
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w pol. i od 6—7 wiecz.

PO ZWYCIĘSTWIE JEDYNKI

Wynik wyborów — to najlepsza odpowiedź na prowokacje niemieckie
Prasa zagraniczna podkreśla doniosłe znaczenie zwycięstwa B.B.W.R.
W Radomiu lista Nr. 1 zdobyła jeszcze jeden mandat

Francuzi

o wyborach w Polsce

Paryż 18 listopada.

Cała Francja śledziła z ogromnym przejęciem przebieg wyborów niedzielnych w Polsce.

Prasa dzisiejsza przepelniona jest komentarzami o rezultacie wyborów.

Oprócz organu partii socjalistycznej „Le Populaire”, radykalnego dziennika „Le Quotidien” i komunistycznej „L’Humanité”, które ze względów partyjnych odnoszą się krytycznie do zwycięstwa bloku rządowego, reszta dzienników, a nawet radykalny „La Gauche” widzi w zwycięstwie Marszałka Piłsudskiego zjawisko pomyślne dla stosunków międzynarodowych oraz dla konsolidacji wewnętrznej Polski.

„Marszałek Piłsudski — pisze „Figaro” — żądał rozwiązania Sejmu, aby położyć nareszcie kres sejmowładztwu. Polska powinna powiedzieć — oświadczył on — czy życzy sobie, aby Sejm polski podobny był do smutnej pamięci Sejmów przedwyborowych, czy chce zerwać z tradycjami smutnej przeszłości.

Wyborcy odpowiedzieli na to pytanie — zaznacza dziennik.

Ustabilizowany i mocny rząd uwalnia od intryg i zabiegów rozmaitych koterij, wyrodzonych z mnóstwa drobnych stronnictw. Polska powinna kontynuować swój wysiłek odbudowy i powinna zaimponować tym, którzy chcieliby zagrozić całości terytorjalnej Polski”.

„Należy zaznaczyć — pisze „L’Ore” — że niedziela ubiegła jest odpowiedzią na prowokacje niemieckie.

Wybory polskie wykazują w chwili, gdy prowadzi się otwarta kampania przeciwko Polsce i dają się zauważyć podziemne wrocie dyplomatyczne zabiegi przeciwko jej całości, że naród polski czuje potrzebę zachowania solidarności zgrupowania się dla przeciwstawienia wrogom, kładąc kres swoim walkom wewnętrznym”.

W dzienniku „La Liberte” Jacques Bainville charakteryzuje osoby, których w ciągu ubiegłych 10 lat Marszałek Piłsudski używał celem urzeczywistnienia dzieła naprawy konstytucji. Dzisiaj dopiął celu, dając dowód najwyższych uczuć partyjnych, niepowodowanych bynajmniej własnym interesem, lecz jedynie dobrem kraju.

Głosy prasy
szwajcarskiej

GENEWA, 18.XI. Ogłoszony przez pismo ostateczny rezultat wyborów do Sejmu w Polsce był tematem wywionych komentarzy wśród licznie zebranych tutaj osobistości z całego świata, przybyłych na sesję przygotowawczą komisji konferencyjnej rozbrojeniowej i konferencji ekonomicznej.

Członkowie polskiej delegacji bezustanku zapytywani byli o znaczenie zwycięstwa BB dla życia politycznego w Polsce.

Prasa tutejsza podaje wyniki wyborów, stwierdzając przytem zwycięstwo obozu Marszałka Piłsudskiego.

Gratulacje z za Oceanu

Radość wśród emigrantów po zwycięstwie jedyńki

WARSZAWA, 18.XI. Polska Agencja Telegraficzna otrzymała z Detroit następującą depeszę:

„Dziennik Polski” w Detroit, w stanie Michigan w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej, zasyła w swym imieniu oraz w imieniu swych czytelników i całej Polonii w Detroit i okolicy serdeczne gratulacje Marszałkowi Piłsudskiemu i prezesowi B.B.W.R. plk. Stawkowi z okazji zwycię-

stwa, odniesionego w wyborach. Wyrażamy również, my, wychodźcy, oddaleni od Ojczyzny o tysiące mil, naszą szczerą radość, świadomi tego, że idee Wodza i Twórcy Polski Niepodległej przeniknęły rzesze narodu. Niech żyje Marszałek Piłsudski! Niech żyje Jego blok! niech żyje i rośnie w potęgę i moc Najjaśniejsza Rzeczpospolita! Podpisany „Dziennik Polski” Detroit.

Dziennik „La Suisse” obszerny artykuł wstępny poświęca wyborom w Polsce, oceniając sytuację w ten sposób:

Nadzwyczajne zwycięstwo osiągnięte przez blok rządowy świadczy raz jeszcze, że prestige Marszałka Piłsudskiego bynaj-

mniej nie zmalało, jak to twierdzili jego przeciwnicy polityczni i pozostał nadal bardzo wielki. Przypisać to należy faktowi, że od roku 1926 tylko Marszałek i jego politycy, którzy idą za jego wskazaniem, posiadają program polityczny, zmierzający do uzdrowienia atmosfery politycznej, utrzymania bezpieczeństwa kraju i państwa oraz rozwoju życia gospodarczego.

249-ty mandat z listy B.B.W.R.

RADOM, 18.XI. Według ścisłych obliczeń ustalono następujące ostateczne wyniki głosowania w okręgu 19 — Radom: Nr. 1 — 77.423, Nr. 4 — 37.758, Nr. 7 — 45.294 gł.

Według powyższych zestawień listy Nr. 1 otrzyma 4 mandaty, (a nie 3 jak poprzednio przypuszczano), Nr. 7 — 2 mandaty i Nr. 4 — 1 mandat. (PAT)

Tysiące depesz gratulatoryjnych w Belwederze

W ciągu dnia dzisiejszego do Belwederu nadeszło kilka tysięcy depesz pod adresem Marszałka Piłsudskiego, przysłanych przez związki i organizacje społeczne i polityczne, gratulujących zwycięstwa listy Nr. 1 w wyborach do Sejmu. (Iskra)

IV-TA OFIARA mordu w Częstochowie

CZĘSTOCHOWA, 18.XI. Dzisiaj otrzymał tutaj wiadomość z Krakowa o śmierci urzędnika Kasy Chorych Mieczysława Zawadzkiego, który dnia 16 października r. b. otrzymał postrzał w nogę w chwili, gdy biegł z pomocą napadniętym w Kasie Chorych.

Jest to czwarta z kolei ofiara Kostrzewskiego. Zmarły osierocił żonę i 2 dzieci. (PAT)

REDUKCJA

płac urzędniczych we Włoszech

RZYM, 18.XI. Wprowadzona wczoraj redukcja płac urzędników włoskich wynosi przy gażach do 40.000 lirów 12%, przy gażach od 40.000 do 60.000 lirów 25% i powyżej 35%. Rada ministrów wskazuje na to, że pozostała wierna programowi 8-go roku ery faszystowskiej, polegającemu na absolutnym przymusie gospodarczym. Program zaś 9-go roku polega na przystosowaniu całego gospodarstwa narodowego do wartości lira i złota, przyczem zastosowanie znajduje formułka: 1 lit przedwojenny równa się 4 litom dzisiejszym. Pełnorynkowi urzędników państwowych i instytucji publicznych muszą być dostosowane do tego stosunku.

Oficjalne wyniki wyborów będą ogłoszone w piątek lub sobotę

Okręgowe komisje wyborcze zgodnie z ordynacją wyborczą muszą do środy, dnia 19-go b. m. wieczorem ustalić ostateczny wynik głosowania w wyborach do Sejmu, a następnie skutecznie podzielić mandatów pomiędzy poszczególne listy.

Komisje okręgowe wysła następnie protokoły ze swych czynności do Generalnego Komisarza Wyborczego.

Posiedzenie Państwowej Komisji Wyborczej, celem podziału mandatów z list

państwowych odbędzie się po nadejściu do Warszawy protokółów ze wszystkich 64 okręgowych komisji wyborczych, a więc w piątek, lub najpóźniej w sobotę bieżącego tygodnia.

Natychmiast po ogłoszeniu przez przewodniczących okręgowych komisji wyborczych wyników głosowania, nowoobrani posłowie mogą podjąć w komisjach okręgowych listy wierzytelne, stwierdzające wybór ich do Sejmu. (Iskra)

Proces 4 b. posłów oskarżonych o działalność antypaństwową

Wilno 18 listopada.

W dniu dzisiejszym miał się rozpocząć przed Sądem Okręgowym w Wilnie proces przeciw czterem b. posłom białoruskiego, włościańskiego - robotniczego klubu poselskiego oraz 6-ciu innym obwinionym współpracownikom tych posłów, funkcjonariuszom sekretariatu białoru-

skiego, włościańskiego - robotniczego klubu poselskiego. Wobec jednak żądania jednego z oskarżonych, byłego posła Kryńczuka, o odroczenie sprawy ze względu na to, iż nie doręczono w terminie ustawowym wezwania rozprawa została przeniesiona na inny termin. (PAT)

Próba „porozumienia węglowego” między Anglią, Niemcami i Polską

Reuter podaje, że w kuluarach izby królowej w Londynie o naradzie w Londynie między angielskimi ministrami pracy i kopaliń a niemieckim ministrem pracy. Narady te mają częściowo za cel zapo-

czątkowanie projektu szerokiego układu międzynarodowego w sprawie produkcji i sprzedaży węgla. Układ ten ma objąć Niemcy, Polskę i inne kraje, produkujące węgiel. (PAT)

Redukcja zbrojeń morskich

wywołała w łonie konferencji genewskiej szereg zastrzeżeń
Przedstawiciel Sowietów nadal występuje przeciwko
wnioskowi polskiemu

Genewa 18 listopada.

Przygotowawcza Komisja Konferencji Rozbrojeniowej rozpoczęła wczoraj dyskusję nad rozbrojeniem morskim. Propozycja Litwinowa, aby przyszła konwencja nie tylko ograniczyła ale i zredukowała tonaż wszystkich państw upadła jednogłośnie.

W dyskusji nad metodą ograniczenia zbrojeń morskich gen. Kasprzycki powiedział m. inn. co następuje: — „Specjalne położenie Polski wyraża się jasno w dziedzinie zbrojeń morskich. Wolny dostęp do morza przywrócony narodowi polskiemu, stanowi czynnik żywotny istnienia kraju.

Polska nie odziedziczyła niczego w dziedzinie zbrojeń morskich i dla zorganizowania obrony interesów morskich wszystko ma jeszcze do zrobienia. Polska musi to zrobić i robi.

Te względy podyktują nasze żądania na przyszłej konferencji rozbrojeniowej i tłumaczą wielkie nasze zainteresowanie sprawą na obecnej sesji.

Przechodząc do art. 1 projektu wielkich państw morskich, delegat Polski poparł wnioski szwedzki i hiszpański, dążące do przyznania mniejszym potęgom morskim swobody dysponowania tonażem. (PAT)

PARYŻ, 18.XI. Korespondent Havasa z Genewy donosi, iż na dzisiejszym posiedzeniu komisji przygotowawczej Konferencji Rozbrojeniowej na propozycję Politisa uchwalono tymczasowy tekst artykułu 1-go projektu konwencji, w myśl którego państwa zgadzają się ograniczyć i o ile można ściślej zmniejszyć zbrojenia morskie. Pomimo interwencji i Massigli'ego i delegata Hiszpanji komisja uchwaliła 11-tu głosami przeciwko głosowi delegata polskiego, przy 12 wstrzymujących się od głosowania, poprawkę sowiecką wprowadzającą do wyżej wspomnianego artykułu zobowiązanie zmniejszenia zbrojeń jednocześnie z ich ograniczeniem. Niemniej jednak w drugim głosowaniu komisja wprowadziła do tego artykułu zastrzeżenie na korzyść państw rozporządzających dotychczas flotą drugorzędną.

Genewa 18 listopada.

Na przygotowawczej komisji konferencji rozbrojeniowej odbywa się w dalszym ciągu debata na temat ograniczenia sił morskich.

Przy tej okazji przedstawiciele wszy-

stkich państw, nieposiadających wielkiej floty wojennej, a w tej liczbie i Polska, zajmują jednolite stanowisko, żądając po-

zostawienia im całkowitej swobody podziału przyznanego tonażu na poszczególne rodzaje statków.

Wielkie ożywienie na giełdzie

po zwycięstwie jedynki i podpisaniu pożyczki

Warszawa 18 listopada (tel. wł.)

Giełda warszawska po otrzymaniu informacji o rozmiarach zwycięstwa wyborczego listy Bezpartyjnego Bloku, zareagowała natychmiast mocniejszą tendencją.

Jeden ze znawców giełdy w rozmowie z nami zaznaczył:

— Wynik wyborów podziałał na giełdźiarzy i kapitalistów interesujących się akcjami jak sole trzeźwiące na mdlejącego. U publiczności przejawiała się natychmiast

silna chęć

robienia transakcyj, interesów. W zmęczonych, zniechęconych kapitalistów wstąpiła ochota do jakiejś akcji.

Drugim silnym zastrzykiem energii, humoru i „nerwu” dla giełdźiarzy była wiadomość o podpisaniu pożyczki zapalczanej. Blisko 300 milionów złotych to w danej chwili dużo.

W związku z powyższymi faktami przewidują ogólną wyżkę papierów pań-

stwowych, przede wszystkim doskonałej pożyczki inwestycyjnej. Mocniejsza tendencja obejmie również i papiery prywatne. Nic dziwnego. Ludzie lokujący pieniądze, lubią mieć pewność, że kraj będzie rządzony jedną, silną ręką.

Warunki 290-miljonowej pożyczki są dla Polski bardzo korzystne

Korespondent nasz telefonuje z Warszawy: Jak doniosła prasa poranna Ministerstwo Skarbu doprowadziło do pomyślnego końca rokowania o pożyczkę wartości 290 milionów złotych.

Podpisy pod specjalnymi aktami zostały złożone. Umowa wejdzie w życie po uchwaleniu odpowiednich przedłożeń przez ciała ustawodawcze.

W chwili wyjątkowo trudnej sytuacji na terenie kredytu długoterminowe-

KRWAWY STRAJK w Barcelonie

BARCELONA, 18.XI. W godzinach popołudniowych sytuacja strajkowa zaostrzyła się. Doszło do starć, w wyniku których było 4-ch ciężko rannych i wielu łez. Rząd postanowił zamknąć siedzibę syndykatu robotników przemysłu graficznego. Po mieście krąży patrol kawalerji. Na ulicach ruch zamari. Kawiarnie, teatry zamknięte. Wczoraj wieczorne dzienniki nie ukazywały się. (PAT)

Barcelona 18 listopada.

Przy starciu z robotnikami gwardji cywilna zmuszona była do użycia broni palnej. Dwóch robotników zostało zabitych, a trzech odniosło rany. Niezwłocznie potem ogłoszono strajk pracowników tramwajowych. (PAT)

BARCELONA, 18.XI. Strajk rozszerzył się na przedsiębiorstwa tramwajowe, autobusowe, na taksówki i drukarnie dzienników. Cele strajku mają charakter wyłącznie zawodowy.

KLĘSKA POWODZI NA ŁÓTWIE.

Ulica im. pułk. Briedosa w Rydze.

Niemcy nie żałują pieniędzy na dalsze zbrojenia

Berlin 18 listopada.

Rada Państwa rzeszy przyjęła bez zmian preliminarz budżetowy Reichswehry, przewidujący m. in. pozycje na budowę pancernika. B. Przyjęto również program budowy niemieckiej floty wojennej. Załączony do budżetu Reichswehry wniosek rządu pruskiego o skreślenie raty na pancernik, odrzucenie programu morskiego i zredukowanie wydatków na zbrojenia o 20 milionów marek — odrzucono.

Następne posiedzenie rady państwa rzeszy odbędzie się w czwartek celem ostatecznego zatwierdzenia programu finansowego rządu. Na posiedzeniu tem, jak donosi prasa, kanclerz Bruening oraz minister spraw zagranicznych wygłoszą

PODDPALENIE na tle politycznym

Brześć nad Bugiem 18 listopada.

W województwie poleskim, we wsi Obszany spłonęły 62 gospodarstwa, zaś we wsi Lubień — 7 gospodarstw. Zachodzi podejrzenie, że pożary w obydwóch wsiach powstały wskutek zbrodnicego podpalenia, na tle politycznym.

Dochodzenie, celem wykrycia sprawców zbrodni, prowadzą miejscowe władze bezpieczeństwa z całą energią. (Iskra)

49 dzieci zatrutych na skutek omyłki doktora Zrozpaczony lekarz oszalał

Medellin (Columbia) 18 listopada.

W jednej z tutejszych klinik na skutek omyłki, przypisywanej pewnemu młodemu lekarzowi, zmarło 16 dzieci po za-

strzyknięciu im szczepionki toksynowej, dyfterytu zamiast szczepionki antytoksynowej. Do kliniki zawezwana została policja celem uniemożliwienia rodzicom wtargnięcia tam siłą. Na miejsce przybyło dwóch najwybitniejszych lekarzy, w nadziei ocalenia pozostałych przy życiu 33 dzieci, którym zastrzyknięto tę samą szczepionkę. Lekarz, który popełnił tę tragiczną omyłkę, oszalał.

POŻEGNANIE

doradcy Dewey'a na Zamku

WARSZAWA, 18.XI. Dziś o godz. 13,30 P. Prezydent Rzeczypospolitej wraz z małżonką podejmowali śniadaniem na Zamku wyjeżdżającego z Polski p. Dewey'a oraz jego małżonkę. Na śniadaniu obecni byli pp. ministrowie Beck, Kwiatkowski, Janta-Polczyński, Matuszewski, ambasador Willys z małżonką, prezes Banku Gospodarstwa Krajowego gen. Roman Górecki, prezes Banku Rolnego p. Ludkiewicz, prezes Banku Polskiego p. Wróblewski, radca Michał Mościcki, wszyscy wraz z małżonkami, p. Wiślicka, zastępca szefa gabinetu wojskowego ppłk. Fyda, zastępca szefa Kancelarii Cywilnej P. Prezydenta radca Skowroński oraz adjutanci przyboczni P. Prezydenta R. P. (PAT)

Ex-Marszałek Senatu prof. Szymański składa głos do urny wyborczej.

KU JASNYM ŚWITOM

Dzień 16. listopada 1930 roku pozostał w dziejach odrodzonej Polski słupem ognistym, odgraniczającym mrok od światła. W dniu tym dał myślicy ogół twardą, stanowczą, drugoczącą odpowiedź na pytanie: za politycznym kręactwem, bachanalijskimi partyjnami, haniebną targowicą poselską, czy za ładem, porządkiem, lepszym jutrem Rzeczypospolitej? za nurzaniem się w bagnie złych ustaw zasadniczych czy rewizją konstytucji? za budowniczym potężnej Polski, czy przeciw niemu?

Nie pyszni się odniesieniem zwycięstwem, musimy jednak radośnie stwierdzić, że jego znaczenie jest dla dalszych losów naszego państwa olbrzymie.

Przedewszystkiem musi przejąć radośną otuchą obudzenie się instynktu państwowego w masach. Entuzjazm, z jakim całe wsie i osiedla głosowały jawnie na listę Nr. 1 — jest dowodem, że lud przejrzał, i zdaje sobie doskonale sprawę z konieczności konsolidacji Polski.

Pierwszy raz w dziejach zmartwychwstałego państwa udało się stworzyć wielkość sejmową zwartą, karną, gotową do realizacji wielkich idei Marszałka Piłsudskiego.

Rezultat wyborów zadecyduje niewątpliwie o podniesieniu prestige'u Polski w świecie, a w dziedzinie gospodarczej ułatwi uzyskanie tak potrzebnych dla nas pożyczek zagranicznych. Będzie również niedwuznacznym, groźnym ostrzeżeniem dla Niemiec, Sowieców i innych burzycieli pokoju.

Przeciwnicy polityczni Marszałka Piłsudskiego ponieśli drugoczącą klęskę. Zniżenie z widowni sejmowej nieróbstwo, poza, bombastyczny frazes, bogoojczyźniany absolutyzm, bezceremonijne zonglowanie najświętszymi ideami i uczuciami, ohydna demagogia i prywata.

Wyrzucono na śmiecie zawodowych posłów, dla których ślina, kał i błoto były niezbędnymi do bytu akcesoriami.

Kopnął naród niepoprawnych zakonników, judzących wszystkich przeciw wszystkim.

Nowa konstytucja Imperjum Brytyjskiego

Wielka konferencja dominjów i przedstawicieli kolonii angielskich w Londynie po 6 tygodniowych obradach została zakończona.

Dzienniki londyńskie stwierdzają, że do najważniejszych wyników wielkiej konferencji Imperjum należy zaliczyć przede wszystkim **UCHWALENIE NOWEJ KONSTYTUCJI** dla wszystkich państw związkowych. Suwerenność angielska w Imperjum przy pozostawieniu swobody daleko idącej wszystkim związkowym krajom została ponownie ustalona. Kolonie i Indie przedewszystkiem podlegają w dalszym ciągu parlamentowi w Londynie. Większe swobody uzyskały tak zw. dominja.

Ostatecznym rezultatem tej konstytucji jest odnowienie ścisłej współpracy i kontaktu pomiędzy wszystkimi państwami związkowymi i krajem macierzystym przy rozszerzaniu swobód poszczególnych członków. Z zagadnień gospodarczych najważniejszym załatwionym na konferencji jest urządzenie stałego komitetu gospodarczego dla całego Imperjum, mającego schodzić się regularnie i regulować potrzeby wspólne całego Imperjum Wielkiej Brytanji.

Proponowane założenie sekretariatu wzorem Ligi tym razem jeszcze nie doszło do skutku. W polityce zagranicznej postanowiła konferencja wspólne wytyczne dotyczące utwierdzenia i utrzymania pokoju na podstawie obecnego porządku rzeczy i traktatów. Podobnie uzgodniono ostatecznie nadejście całego Imperjum i macierzystej

Atmosfera świeżo wybranego sejmu stanie się czystsza, poziom moralny nie-skończenie wyższy.

Przed nowymi wybrańcami z woli ludu stoi szereg ważnych problemów. Na pierwszy plan wysuwa się naprawa konstytucji, która była naczelnym hasłem obozu prorządowego w walce wyborczej. To za-

gadnienie musi być zrealizowane jak najszybciej w imię najdonioślejszego interesu państwowego. Posiowie, wybrani z listy Nr. 1, przystąpią do pracy z powagą i pełnym poczuciem odpowiedzialności za dzieło, którego mają dokonać.

Ufamy, że pełni wewnętrznej mocy, jedności i zapału nadrobią zmarnowane przez

poprzednie przedstawicielstwo lata. A wolni od prywaty i zgubnego partyjniactwa pchną za przewodem wielkiego sternika Polski skolataną nawę państwową na nowe tory.

Stanisław Walawski.

—oOo—

STEPHANE LAUZANNE

Redaktor naczelny paryskiego „Matin'a”

PO PORAŻCE HOOVER'A

Upadek popularności pomimo wielkich zasług

Szczęście opuszcza swego wybrańca w Białym Domu

Na nichy się nie przydało tuszować porażkę republikanów w Stanach Zjednoczonych w dniu wyborów. Jak również i to, że porażka republikanów jest bardziej może przegrana wodza niż armji — przegrana Hoover'a.

Dotychczasowa karjera życiowa Hoover'a wiodła go od jednego powodzenia do drugiego, od sukcesu do sukcesu. On to zorganizował w sposób nieporównany zaopatrywanie Europy w żywność podczas ciężkich lat 1915—1919; on przyczynił się do rozwoju eksportu amerykańskiego i wzrostu jego o 60%; on w roku 1927 organizuje i przeprowadza budowę 520,000 domów, reprezentujących wartość 7 milionów dolarów i zwalcza w ten sposób głód mieszkaniowy w Stanach; on też organizuje pomoc dla zatopionych miast i prowincji podczas katastrofalnego wylewu Mississipi; on wygrywa walkę o kauczuk z Anglią zmuszając do ustępstw rywalu brytyjskiego swą nieustępliwością i zimną krwią.

To też gdy w roku 1928 dnia 6 listopada zostaje Hoover olbrzymią większością głosów obrany prezydentem Stanów Zjednoczonych, prasa amerykańska głosi triumfalnie: „**PIERWSZY BUSINESSMAN**

STANÓW STANĄ NA CZELE PIERWSZEGO BUSINESS-PEOPLE W ŚWIECIE”.

Ale od tej właśnie chwili kapryśny los odwraca się od Hoover'a. **Szczęście opuszcza swego wybrańca w Białym Domu.**

W chwili gdy Hoover obejmował urząd prezydenta, spekulacja, która panowała już wszechwładnie na Wallstreet, rozpanoszyła się jeszcze bardziej, ustokrotniła i dosięgła rozmiarów dotąd niebywałych. W chwili, kiedy Hoover rzucał w tłumy swoje hasło o niewzruszonej „prosperity” Ameryki, wszystko co żyje grało w Stanach na giełdzie i spekulowało gorączkowo.

Zapewne — nie było takiej mocy, która mogła temu zapobiec, zahamować pęd cyklonu spekulacyjnego. Nie leżało to również w mocy Hoover'a. Ale — prezydent, pierwszy obywatel kraju, pierwszy businessman mógł podnieść głos ostrzegawczy, mógł alarmować opinię wobec nadciągającej burzy. **NIE ZROBIŁ TEGO.** Milczał przez cały czas, przez całe 8 miesięcy, poprzedzających katastrofę. Interweniuje — gdy wszystko już się wali, gdy krach już w pełni.

Rzucał dopiero teraz hasło podjęcia robót publicznych, wzmożenia i utrzymania produkcji, ale powstrzymuje się od ostrzeżeń przed spekulacją, przed dalszym udziałem mas w grze giełdowej. Jego optymizm zostaje nawet wyflumaczony jako zachęta do ponownego podjęcia spekulacyjnych manewrów. A nie dalej jak 1 maja r. b. oświadcza Hoover:

„Chociaż minęło zaledwie sześć miesięcy od daty krachu giełdowego, jestem zdania, iż przebrnęliśmy na gorszy okres i wystarczy wziąć się nawoju z zapałem do pracy, aby zwyciężyć jeszcze bardziej naszą prosperity...”

I oto w **TRZY DNI** po tej mowie wybucha nowy, potężny kryzys giełdowy, który wstrząsa podstawami Wallstreet. A za Board of Trade waszyngtoński zmuszony był do przyznania się, iż cyfra bezrobotnych sięga trzech milionów w okresie prosperity. Jednocześnie spadły na łeb na szyję ceny zboża, przynosząc farmerom nieobliczalne straty.

A prohibicja? Na drugi dzień po objęciu władzy prezydenta, Hoover zaciska jeszcze ciśnień kłamrę ustaw antyalkoholowych. W rezultacie — daje fory swym przeciwnikom i odpycha od siebie część swych zwolenników. A jedyny republikanin, który 4 listopada wyszedł zwycięsko z wyborów, Dwight Morrow — ambasador Stanów w Meksyku, kandydat na prezydenta — **WYPOWIEDZIAŁ SIĘ PRZECIWI PROHIBICJI.**

Upadek popularności Hoover'a, **POMIMO WSZYSTKICH JEGO ZASŁUG**, w świetle wyniku wyborów obecnych, wskazuje jasno, iż Hoover unie znakomicie rządzić tam, gdzie chodzi o rzeczy, ale za-wiódł, gdy szło o ludzi. Był i pozostał świetnym businessman'em, okazał się natomiast złym znawcą ludzi i nastrojów mas. I dlatego też przegrana 4 dnia 4 listopada jest przegrana Hoover'a raczej, niż partji republikańskiej, której spora część w kwestji prohibicji podzieliła poglądy strony przeciwnej, t. j. demokratów.

Ułoża konającej Rady Miejskiej

Słowa pożegnania

Długocząca klęska wyborcza PPS. CKW. na terenie miasta Łodzi, jednym z najsilniejszych bastionów obronnych tej partji, uradować musi każdego łodzianina.

Ludność naszego miasta powiedziała dnia 16 bm. niedwuznacznie, że nie życzy sobie kontynuacji bałaganu, bezholowa i analfabetyzmu poczyni, które postawiły Łódź

nad przepaścią.

Powiedziały do wszystkie sfery, robotników nie wyłączając.

Przez szereg lat pismo nasze, tocząc zaciętą walkę z głowami i ćwierćgłówkami ciekawystycznymi, smutny ten koniec przepowiadało.

Za kilka dni kończy się kadencja obecnej Rady Miejskiej. Czas najwyższy, by „większość” rządząca poszła na dobrze zasłużony spoczynek. Trudno nawet przypuścić, by stało się inaczej, gdyż władze

wojewódzkie i centralne dość już mają nieudolnych rządów partyjnych.

Zyczenie olbrzymiej większości ludności, wyrażone tak plastycznie w ubiegłą niedzielę,

streszcza się w słowach: Pakować partyjne manatki, panowie z pl. Wolności i opuścić stolec magistracki wraz z tłumami analfabetów i zauszników partyjnych, żerujących w żłobach samorządu! Dość marnotrawstwa robotniczego grosza, dość bezplanowej gospodarki!

Przeklećcie bądźcie, matacz partyjni, czyniący bliźnim źle, sobie dobrze! Przeklećcie bądźcie za skarbiec pusty, nam pozostawiony, gdy wasza kieszeń własna napuchła i napęczniała!

Precz w mętną kałużę partyjną, która was zrodziła i wyhodowała! Żegnamy was krzykacze, wiecowi pieniacze, apostołowie kłamstwa — na wieki!

—oOo—

„Francja dotrzyma swej przysięgi”

Przemówienie delegata francuskiego w Białogrodzie

Podczas uroczystego odsłonięcia w Białogrodzie w obecności króla Aleksandra i rządu jugosłowiańskiego, pomnika wdzięczności jugosłowiańskiej dla Francji, szef urzędowej delegacji francuskiej p. minister Champetier de Ribes wygłosił mowę, w której podniósł znaczenie przyjaźni francusko-jugosłowiańskiej.

„Zechcieście, panowie, wyręczyć na pomniku te słowa: „Kochaliście Francję, jak ona was kochała” — powiedział delegat francuski. — Francja kocha was w dalszym ciągu i w czasach pokoju, tak, jak ona kochała podczas wojny.

Tyle bolesnych i chwalebnych wspomnień jest nam wspólnych. Doznaliśmy tych samych boleści pierwszych niepowodzeń, odwrotów w krwi i błocie, jednako-

wych trudów życia w okopach i wojny na wytrzymałość, tych samych cierpień okupacji.

Doznaliśmy tego samego entuzjazmu nagłych podniesień ducha, bohaterstkich ofensyw i zachwytu wyzwolenia i zwycięstwa.

Wspólne cierpienia łączą dusze narodów, tak samo, jak i serca poszczególnych osób i nawet jeszcze bardziej, aniżeli w radości i powodzeniu.

Dzięki wspólnemu zwycięstwu i zwiastu dzięki wspólnym cierpieniom, nasze dwa narody poznały się wzajemnie i przyrzekły sobie trwałą miłość.

Bądźcie pewni, że Francja dotrzyma swej przysięgi”.

Wózki dziecięce

Łóżka metalowe

Materace

Wyżymaczki

Umywalki

Krzeselka

Rowery

Na dogodnych warunkach

w fabrycznym składzie

„DOBROPOL”

Łódź, Piotrkowska 73, tel. 158-61

w podwórzu. 1401

847 Wytwórnia

Piecy i kuchenek

przenośnych nagrodzona

na wystawie Gospod. Hii-

gienicz. w Łodzi, dużym

srebrnym medalem.

„KOZMIŃEK”

Główna 51, tel. 109-75

Trup w taksówce z rozstrzaskaną głową

Ponura zbrodnia na szosie Wieluń — Gniezno

Przejeżdżający szosą lekarz dr. Kisielewski zam. w Żydowie, zauważył auto przewrócone na bok w rowie w taksówce leżał

nieżywy człowiek, z rozstrzaskaną głową.

Szyba frontowa oraz oparcie zbrzyzgane krwią i mózgiem.

Policja stwierdziła że zabójstwa dokonano za pomocą wystrzału z rewolweru w tył głowy.

W chwili, gdy trupa wyciągnięto z taksówki, kierujący śledztwem przodownik za uważył w ściśniętej garści szofera kawałek paska od palta.

Kawałek ten zachował celem dołączenia go do sprawy.

Tegoż samego dnia zawiadomiono policję, że w mieszkaniu swoim popełnił samobójstwo A. Chabecki, zam. w Osińcu, bez stałego zajęcia, a który, jak ustalono, wyjeżdżał do Katowic w poszukiwaniu zajęcia.

Do prowadzącego śledztwo zgłosił się kierowca taksówki w Żydowie Koźmiński i oświadczył, że przed dwoma dniami zgłosił się do niego jakiś osobnik i proponował jazdę do Katowic, gdzie ma objąć posadę, Koźmiński nie chciał jechać, ponieważ motor jego maszyny źle działał i wskażał innego szofera.

Koźmińskiego zaprowadzono do kostnicy, tu poznał on Stanisława Kasperskiego, zam. w Gnieźnie, owego szofera, który

wyjechał do Katowic z nieznajomym, a okazany mu samobójca, okazał się tym samym, który mu proponował wyjazd.

Rodzina tragicznie zmarłego oświadczyła, że gdy Kasperski był w Katowicach, telefonował do swej żony, że jest na Śląsku i uspakajał ją, że za dwa dni powróci, oraz

że ma dobrego gościa.

Następnie telefonował z Wielunia, że jest już w drodze powrotnej, pasażer za lotychczas przejechany kurs już mu zapłacił.

Uniwersytet popularny w Radzynie

W Radzynie na Pomorzu nastąpiło w tych dniach otwarcie uniwersytetu popularnego, który w cyklu wykładów dać ma słuchaczom obraz życia gospodarczego i społecznego Polski współczesnej. Wykład inauguracyjny na temat: „Nasze prawa historyczne do Pomorza” glosił prof. Piwowarczyk.

Otwarcie odbyło się w obecności starosty trudzińskiego p. Niepokojczyńskiego, inspektora szkolnego Sowińskiego i innych przedstawicieli władz.

Kongres przeciwalkoholowy w Wilnie

W dniach 7 i 8 grudnia odbędzie się w Wilnie 9-ty polski kongres przeciwalkoholowy. Kongres obradować będzie w murach uniwersytetu Stefana Batorego. Tamże zorganizowana będzie wystawa przeciwalkoholowa.

Oczekiwany jest przyjazd przedstawiciela całej Komisji przy Lidze Narodów p. Hercoda, który wygłosi referat na pierwszym plenarnym posiedzeniu Kongresu.

Wygłosi również referat przedstawiciel Estonii, prof. Ludwik Pusep. Poza tem są w programie referaty prof. Gantkowskiego z Poznania, prof. Jana Szmurły, b. posł. Moczydłowski, p. Zofji Moraczewskiej, ks. Jana Ciemińskiego, dr. Rudolfa—Skokowskiej i in. Z wileńskich działaczy wygłoszą odczyty: prof. Karaffa-Korbitt, prof. St. Władyczko, dr. Borowski, dr. Wirszubiński.

W związku z kongresem demonstrowany będzie dla szkół i dla wojska film p. t. „W sieciach niewol”. Zamierzone są wycieczki w okolice Wilna.

Tajemniczym pasażerem okazał się P. Chabecki. Żona jego zeznała, że mąż jako ślusarz maszynowy miał dostać posadę w Katowicach, zabrał z domu 300 zł. i wyjechał samochodem do miejsca nowego zajęcia.

Powrócił po trzech dniach bardzo zmęczony i powiedział żonie że za kurs taksówki w Wieluniu zapłacił 180 zł. oraz że od swego dłużnika odebrał 700 zł. lecz gdy powracał za Wieluniem został napadnięty, obrabowany przez zamaskowanych osobników, którzy mu grozili, że znają jego adres, dotrą do niego i za zdradę przed

policją

uśmiercą go.

Chabecki, który zdradził wielkie zdenerwowanie, pod nieobecność żony popełnił samobójstwo, zostawiając list w którym donosi swej żonie że nie przeżyje śmierci szofera,

którego zastrzelił i obrabował, poczem udał się do najbliższej stacji kolejowej, skąd przyjechał do domu. W pociągu jednak został prawdopodobnie okradziony i to go doprowadziło do szaleństwa, w rezultacie czego popełnił samobójstwo.

Zuchwały napad bandycki na autobusy zamiejskie

Pasażerowie obrabowani z pieniędzy i kosztowności

Wczoraj o godzinie 11 w nocy posterunek policji w Kolbiei został zaalarmowany wiadomością, że niedaleko Kolbiei

bandyci obrabowali trzy samochody.

Niezwykła ta wiadomość postawiła na nogi cały posterunek. Niezwłocznie na

miejsce wyjechał komendant posterunku st. przodownik Władysław Suchenek i posterunkowy Murawski.

Nie zastali oni już obrabowanych samochodów, które odjechały.

Na szosie leżało tylko ścięte drzewo.

Gdy policjanci badali miejsce zbrodni, nagle przez szosę przemknął jakiś

człowiek i wpadł do lasu. Policjanci rzucili się za nim. Nim zdolali jednak zrobić parę kroków posypał się w ich stronę grad kul.

To bandyta schowany za drzewo strzelał z dwu rewolwerów. Policjanci odpowiedzieli strzałami. W tej chwili posypały się strzały na policję z drugiej strony.

Policjanci osaczeni z obu stron musieli się wycofać. Nie zaniechali jednak pościgu. Wszakże mimo wysiłków, nie zdolali oni żadnego z bandytów zatrzymać.

Po dokładnym zbadaniu okazało się, że bandyci uzbrojeni w rewolwery, urządili

napad na trzy autobusy

kursujące z Warszawy do Lublina przez Garwolin.

Autobusy zatrzymali oni, urządzając barierę ze ściętego drzewa.

Wszyscy pasażerowie zostali doszczętnie obrabowani z pieniędzy i kosztowności.

Policja zarządziła obławę na terenie całego powiatu i jest już na tropie szajki.

Kantor wymiany dla reemigrantów z Niemiec

Na czas powrotu z Niemiec do Polski setki nowych robotników rolnych, t. j. na okres miesięcy jesiennych i zimowych, utworzone zostały przez bank „Polska Kasa Opieki” kantory wymiany pieniędzy w miejscowościach Drawski Młyn, Sośnie i Praszka. W kantorach tych robotnicy polscy mogą natychmiast po przekroczeniu granicy wymienić przywożone oszczędności według kursu giełdowego.

Zwalczanie jaglicy

Do Brasławia (woj. wileńskie) przybyła kolonna przeciwjaglicza, do której zbiegają się tłumy chorych z okolicy. Porady i zabiegi udzielane są bezpłatnie.

Tragiczna ucieczka z piekła bolszewickiego

Przedwczoraj granicę polsko-sowiecką w rejonie Filipowicz usiłowała przekroczyć, kierując się w stronę Polski, pewna kobieta z 15-letnim synem.

Kiedy już tylko kilkanaście kroków dzieliło ją od granicy, ukryci za drzewami sowieccy strażnicy dali w stronę uciekających ognia, kładąc nieszczęsną kobietę trupem na miejscu.

Prerażony chłopiec począł szybko pędzić ku granicy polskiej, którą przebył szczęśliwie.

Kopieści zajęli się nieletnim zbiegiem.

Komunikacja miejska w Warszawie i w innych stolicach europejskich

W statystyce, dotyczącej 8 wielkich miast europejskich, Warszawa znajduje na ostatnim miejscu. W stolicy naszej długość linii tramwajowych wynosi 95 km., linii autobusowych zaś ok. 10 km., co daje w sumie długość ok. 105 km., sieć komunikacji miejskiej. W porównaniu z temi cyframi Budapeszt, posiadający blisko o 100.000 mieszkańców mniej, ma linie tramwajowe długości 180 km., autobusowe — 42,5 km., oraz metro długości 3,5 km., razem długość linii wynosi 226 km., czyli przeszło dwa razy więcej, niż w Warszawie.

Najbardziej rozgałęzioną sieć komunikacji miejskiej posiada Berlin, gdzie długość linii tramwajowych wynosi 643 km., autobusowych 322 km., kolei podziemnej 64,4 km., oraz kolei nadziemnej 510 km., razem 1.539,4 km. W Paryżu, który posiada o przeszło 250.000 mieszkańców więcej, długość linii jest mniejsza, mianowicie wynosi łącznie 868,6 km., w tem 686,6 km. linii autobusowych i 182 km. metro.

W Hamburgu długość linii wynosi 472,4 km., w tem 219,7 km. linii tramwajowych, 63,9 km. kolei elektrycznych, oraz 188,8 km. linii autobusowych. Następnie Wiedeń posiada linie długości 847,5 km. (tramwaje — 288,5, autobusy — 20,8, kolej elektryczna 26,2), w Glasgow kursują tylko tramwaje bowiem 217 km., w Barcelonie wreszcie ogólna długość sieci komunikacji miejskiej wyraża się cyfrą 205,7 km., z czego na tramwaje przypada 108 km., na autobusy 92,7 km., oraz na metro 5 km.

Zawsze ci sami

Na terytorjum Gdańska dzieci polskie prześladowane są za mówienie po polsku.

W Reichskolonie wsiadło do wagonu, zajętego przez dzieci szkolne, kilku hitlerowców, którzy usłyszawszy, że dzieci mówią między sobą po polsku poczęli rzucać okrzyki w rodzaju: „Ihr Kaaschuben, mis-sen aus Danzig raus”, albo „Wer noch weiter polnisch gnatscht, wird durch Fenster rausgeschmissen” i t. p.

Gdy dzieci dalej szeptały do siebie po polsku hitlerowiec Günter-Raykowski rzucił się na najbliższego chłopca, Franciszka Schumana i pobił go dotkliwie. Gdy

chłopiec, broniąc się, oświadczył, że ma tak samo, jak ów Niemiec prawo jechać pociągiem, hitlerowiec zbił go poraz drugi, grożąc reszcie dzieci, że je powyrzuci przez okna.

Na stacji dzieci poprosili o opiekę konduktora Klinkosza.

Ów, widząc, że dzieci mają zupełną słusność, odebrał Raykowskiemu bilet jazdy i zaprowadził go do urzędnika ruchu, który wprawdzie spisał protokół z zeznań Raykowskiego ale nie wciągnął do niego zeznań dzieci.

Samodzielna parafia na Helu stworzona dekretem biskupa diecezji chełmińskiej

Biskup diecezji chełmińskiej ks. Okoniewski wydał dekret, na podstawie którego została utworzona samodzielna stacja duszpasterska na Helu w powiecie morskim.

Dotychczas Hel należał do parafii w Jastarni, oddalonej o 15 km. od siedziby gminy Hel. Od czasu objęcia przez Polskę Pomorza ludność Helu ogromnie wzrosła. Prócz tego w sezonie letnim przybywa na

Hel wielu letników. W związku z tem daje się odczuwać bardzo konieczność zaspokojenia potrzeb religijnych wiernych.

W r. 1925 zbudowano kaplicę, od r. 1928 ustanowiono osobnego duszpasterza. Brak jeszcze plebanji i cementarza grzebalnego. Mimo to ks. biskup diecezji chełmińskiej ustanowił tam stację duszpasterską na prawach parafii.

KRONIKA

LISTOPAD

19

ŚRODA

DZIS:
Elżbiety
JUTRO:
FelksaWs. słońca g. 8 m. 45
Zachód „ g. 15 m. 57Akcja szczepień
przeciwbłonicznych

Z dniem 15 b. m. podjęta została akcja szczepień ochronnych przeciwko błonicy. Szczepienia dokonywane są w Miejskich Dozorach Sanitarnych w środy, w godzinach od 10-ej lub do 11-ej lub od 14-ej do 15-ej.

Szczepienia przeciwbłoniczne są zupełnie nieszkodliwe dla zdrowia i zabezpieczają od błonicy na całe życie. Szczepienia dokonywane są bezpłatnie.

Nagły zgon

W dniu wczorajszym o godzinie 1-ej po południu na ulicy 11-go Listopada o. koło posesji Nr. 113, upadł na chodnik nieznanego pochodzenia.

Wezwany lekarz pogotowia miejskiego stwierdził zgon, z powodu ataku sercowego. Jak się okazało z dokumentów znalezionych przy nieznanym jest to 56-letni Szaja Kalman zamieszkały przy ulicy Limanowskiego 112.

Zwłoki pozostawiono na miejscu do zejścia władz sądowo-śledczych. (s)

Podziękowanie

Wszystkim tym, którzy swoim współudziałem w zorganizowanym przez nas w Zgierzu, w dniu 9 b. m. koncercie p. t. „Legiony w pieśni” przyczynili się do uświetnienia naszej imprezy, a w szczególności p. dyrektorowi Józefowi Wolczyńskiemu za przychylne ustosunkowanie się do naszych poczynań, Zarządowi, chórowi męskiemu i orkiestrze stow. sp. im. Moniuszki w Łodzi, oraz pp. prof. Z. Lorentzowi za słowo wstępne, prof. K. Proszakowi, dyr. S. Krzesińskiemu, I. Ocimkównie, R. Gertnerowi, J. Usielskiemu, K. J. Henczowi, H. Milczarkowi, i L. Denysowi: składamy najserdeczniej sze podziękowanie

Zarząd Związku Legionistów Polskich Oddział w Zgierzu.

Posiedzenie okręgowej
komisji wyborczej Nr. 13
(Łódź-powiat)

W dniu dzisiejszym, o godz. 8-ej wieczór, pod przewodnictwem p. sędziego Korwin-Korotkiewicza, odbędzie się posiedzenie przy współudziale wszystkich pełnomocników list, którym zakomunikowane zostaną oficjalnie wyniki wyborów na obszarze komisji wyborczej Nr. 13.

W dniu wczorajszym okręgowa komisja wyborcza Nr. 13, po sprawdzeniu w dniu onegdajszym głosów, przystąpiła do obliczania ich, przy pomocy sprawozdanej specjalnie w tym celu maszyny.

Obliczanie głosów zakończone zostanie w dniu dzisiejszym, z tem wyliczeniem, aby nastąpiło to jeszcze przed zebraniem pełnomocników list, którym wręczone już zostaną karty wierzytelne dla tych kandydatów, którzy wyszli z urn wyborczych. (s)

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Suka. Kasperkiewicza (Zgierska 54), Suka. J. Sitkiewicza (Aopernika 26), J. Zundelewicza (Piotrkowska 25), W. Sokolewicz i W. Szata (Przejazd 19), M. Lipca (Piotrkowska 193), A. Rychtera i B. Łoboda (11 Listopada 86). (p)

Spółka Szewców

w Łodzi,

ul. Piotrkowska 79, tel. 158-38

poleca:

SKORY — HURT i DETAL

specjalność:

detaliczna sprzedaż **wełnek trwałych** na wodę, jak również **skóry trwałe** do pomp

326

DEZERTER Z PRZESZŁOŚCIĄ
Grabież, usiłowanie mordu, napad na policję
dało w sumie rok i dwa miesiące więzienia

W dniu wczorajszym na ławie oskarżonych sądu okręgowego wojskowego w Łodzi zasiadł Woźniakowski Marjan, liczący lat 22.

Mimo młodego wieku lista przestępstw, dokonanych przez Woźniakowskiego, pochodzącego z powiatu koneckiego, jest bardzo długa, bowiem akt o-

skarżenia zawiera 14 stron pisma maszynowego.

Akt oskarżenia zarzuca Woźniakowskiemu, że w maju 1929 r. skradł starszemu strzelcowi, Naborowskiemu Henrykowi, w czasie służby w 1 p. wojsk lotniczych w Warszawie, legitymację służbową, że wykazywał się tą legitymacją,

że również w maju r. ub.,

... uzbrojony w bagnet i siekiere, we wsi Mielica, skąd pochodził, wtargnął do mieszkania Józefa Dulemby, wygryzając, że go zabije, wybił mu szyby, wyrwał futrynę okna, że 19 maja w Skarżysku-Kamiennej

napadł na posterunkowego P. P., Kędzię Józefa, który żądał wylegitymowania się, gdy posterunkowemu przybył do pomocy posterunkowy Banaśkiewicz — zeliży obydwoch, pokopał obu, pobrywał im gwizdki i t. d., że 26 czerwca tegoż 1929 r. samowolnie oddał się z oddziału, w Warszawie, również w czerwcu roku ubiegłego skradł sorty mundurowe na szkodę Basińskiego, kolegi swego, a przy zwolnieniu tego Basińskiego skradł jego książeczkę wojskową, przetrącił ją sobie, zaznaczając, że ukończył szkołę podoficerską, dokonał innych jeszcze przeróbek i na podstawie tej książeczki uzyskał paszport zagraniczny i wyjechał do Niemiec,

że na podstawie tego paszportu usiłował przekroczyć nielegalnie granicę polsko-niemiecką, przyczem został zatrzymany wobec rozesłania za nim listów gończych — poczem odstawiony został do więzienia.

Woźniakowski jest typem inteligentnym, wyrzucony został z 7-ej klasy gimnazjum w Końskich.

Przy wejściu na salę sądową Woźniakowski, przyprowadzony pod eskortą z więzienia, na widok świadków oskarżenia, t. j. obu posterunkowych, usiłując rzucić się na nich

Policjanci stają w pozycji obronnej, sięgając do rewolwerów, zaś eskortujący więźnia żandarm nabija karabin, wzywając następnie więźnia, aby podał ręce. Gdy to nastąpiło — więzień okuty w kajdany wszedł na salę rozpraw.

Mimo perswazji rodziców, którzy byli mocno przygnębieni położeniem syna, oskarżony zachowywał się podczas rozpraw

wyzywająco, rozbijał się w obrębie ławy oskarżonych, wymyślał i t. d.

Należy zaznaczyć, iż Woźniakowski wstąpił do wojska jako ochotnik, tymczasem w zeznaniach swoich na rozprawie oskarżony twierdzi, iż awanturował się rozmyślnie, oraz popełniał nadużycia, aby zostać zwolnionym z wojska.

W wyniku dłuższej narady sąd skazał oskarżonego za poszczególne przestępstwa: na tydzień aresztu, na trzy dni aresztu, na trzy tygodnie aresztu, na siedem dni aresztu, na trzy miesiące więzienia, na trzy miesiące, na trzy miesiące więzienia i na trzy miesiące więzienia, na trzy dni aresztu, na jeden rok więzienia, na 6 miesięcy więzienia — według kolejności wymienionych wyżej przestępstw. Sąd, biorąc pod uwagę młodociany wiek oskarżonego, dotychczasową jego niekaralność, oraz fakt, że wstąpił jako ochotnik postanowił połączyć mu wszystkie wyroki w jeden, skazując go łącznie na 1 rok i dwa miesiące więzienia.

Rozprawę prowadził mjr. s. Jaskulski, oskarżał prok. kpt. k.s. Słizowski.

Dwa zamachy samobójcze

W dniu wczorajszym miejskie pogotowie ratunkowe wezwane zostało na ulicę Piotrkowską 135, gdzie w bramie domu leżała 18-letnia dziewczyna, dająca słabe oznaki życia.

Po udzieleniu jej pierwszej pomocy lekarz stwierdził zamach samobójczy przez wypicie esencji octowej.

Jak stwierdzono, była to Stanisława Maciejewska, bez stałego miejsca zamieszkania.

Pogotowie po udzieleniu pierwszej pomocy zmuszone było denatkę zostawić na miejscu wskutek braku miejsc w szpitalach.

Kilka godzin później pogotowie wezwane zostało do domu przy Waryńskiego 11, gdzie w celu samobójczym napił się kwasu solnego 21-letni Jan Wróbel.

Po udzieleniu mu pierwszej pomocy, lekarz pogotowia odwiózł denatę do szpitala.

Jak walczyć z epidemią anginy
Rozmowa z lekarzem

Jesień obecna obfituje w najrozmaitsze choroby sezonowe, jak grypa, angina, czy dyfteryt.

W tym roku stwierdzają lekarze, iż angina grasuje bardzo szeroko i ma przebieg ostry. Nierzadko występują owikłania w postaci wrzodów w gardle, zapalenia średniego ucha itd.

Dużo też zanotowano w czasie obecnej jesieni wypadków dyfterytu, który jednak od czasu stosowania szczepionek antydyfterytycznych przestał budzić tak wielką groźbę, jak dawniej.

— Jak można uchronić się od anginy i dyfterytu? — zapytaliśmy jednego ze znanych lekarzy.

— Najlepszym sposobem uchronienia się od anginy, czy dyfterytu, jako chorób natury wybitnie zakaźnej — odpowia-

da ceniony lekarz — jest unikanie okazji zarażenia się. Unikanie wszelkich nazbyt przepełnionych miejsc publicznych, płukanie po każdym jedzeniu jamy ustnej i gardła środkami odkażającymi, a także odpowiednie ubieranie się. Unikajmy przemoczenia nóg. Pamiętajmy o tem, że bardziej narażona na przeziębienie i jego skutki niż ciemne rozgrzanie ciała, niż chłód. Ważnym czynnikiem przeciwdziałającym przejmowaniu zarazków, jest też dobry stan żołądka, przeto nie należy pić również nazbyt gorących napojów, aby nie podrażnić błony śluzowej gardzieli.

Zachowując te przepisy, możemy przeciwdziałać zarażeniu się anginą, dyfterytem, czy grypą.

Goście japońscy w Łodzi
zwiedzili zakłady przemysłowe „Scheiblera i Grohmana”

W dniu wczorajszym, zgodnie z zapowiedzią, przybyli do Łodzi o godz. 10-ej rano, na stację Łódź-Kaliska, czterej przedstawiciele przemysłu japońskiego.

Goście przyjęci zostali na dworcu przez p. sekretarza Zdanowicza, imieniem Izby Przemysłowo - Handlowej.

Bezpośrednio z dworca goście udali się do zakładów firmy Zjednoczone Zakłady „K. Scheiblera i L. Grohmana”, poczem wzięli udział w wydanym przez Izbę na ich cześć śniadaniu w Grand-Hotelu. W śnia-

daniu wzięli nadto udział: z ramienia Izby Przemysłowo - Handlowej p. wiceprezes Babiński, oraz syn konsula francuskiego w Łodzi, p. Saladin.

Po śniadaniu i dłuższej pogawędce, do tyczącej poważniejszych zainteresowań przemysłu włókienniczego, oraz zagadnień o charakterze ogólnym - światowym — goście odjechali w dalszą drogę.

Najbliższym celem podróży gości japońskich jest obecnie Moskwa, dokąd spodziewają się przybyć już w czwartek wieczór.

Włóczęga zamordował 13-letnią
dziewczynę

Sąd skazał go na 2 lata więzienia

W dniu 25 lutego r. b. na dworzec kaliski przybyła z Sieradza 13-letnia Albin Godlewska.

Ponieważ była późna noc, i Godlewska nie знаła Łodzi, zwróciła się przeto do mającego służbę na dworcu posterunkowego z prośbą o wytłumaczenie, gdzie znajduje się ulica 6-go Sierpnia.

Po otrzymaniu wyjaśnienia od posterunkowego, Godlewska udała się we wskazanym kierunku.

Nie zauważyła jednak, podczas rozmowy z posterunkowym, że obserwował ją jakiś młody jegomość, który w pewnej chwili podążył za nią, oświadczaając jej, iż ją odprowadzi pod żądany przez nią adres.

W pewnej chwili, miast skierować w stronę wspomnianej ulicy, wyprowadził

Godlewską w pole, poczem dopuścił się na niej gwałtu. Kiedy Godlewska odzyskała przytomność złożyła zameldowanie w komisariacie policyjnym, skąd natychmiast wysłano kilku posterunkowych w poszukiwaniu za sprawcą ohydliwego czynu. W wyniku poszukiwań udało się wspomnianego osobnika ująć. Okazało się, że jest to niejaki 27-letni Kurasiński Wacław, nigdzie nie meldowany.

W dniu wczorajszym zasiadł on na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego w Łodzi.

Sprawa odbywała się przy drzwiach zamkniętych. Po godzinie został ogłoszony wyrok na mocy którego Wacław Kurasiński został skazany na dwa lata więzienia, zamieniającego dom poprawy.

Kłusownik postrzelił się
Straszny wypadek w Andrzejowie

W dniu wczorajszym mieszkańcy Andrzejowa około godziny 4-ej po południu usłyszeli silną detonację, która powstała w stodole niejakiego Henryka Grossa. Zaintrygowani tem wbiegli do stodoły i oczom ich przedstawił się straszny widok.

Na klepisku w stodole leżał w kałuży krwi, robotnik zatrudniony u Grossa niejaki Jan Cybulski zaś obok niego, leżała rozzerwana rurka gazowa.

Do ciężko ранnego zawezwano pogotowie ratunkowe kasy chorych m. Łodzi, lekarz którego po przybyciu na miejsce

skonstatował kilka ran głębokich głowy jak również kilka ran szarpanych piersi i rąk. Po udzieleniu nieszcześliwym pierwszej pomocy, przewieziono Cybulskiego do szpitala okręgowego kasy chorych w Łodzi.

Przeprowadzone dochodzenie policyjne ustaliły, że Cybulski zajmował się kłusownictwem, a ostatnio przygotował sobie broń palną, nabijając ją przyrządzonym przez siebie nabojem prochowym, wskutek słabości rurki i wadliwego urządzenia naboju, nastąpił wybuch, który skończył się smutnie dla Cybulskiego.

Gospodarz wystrzaleł z rewolweru zabił lokatora

Echa zabójstwa w Chojnach przed Sądem Okręgowym

W dniu wczorajszym na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego w Łodzi zasiadł 34-letni Stefan Kaczmarek, syn właściciela domu przy ul. Kopernika 33 na Chojnach, oskarżony

o dokonanie zabójstwa lokatora tegoż domu Romana Pastusiaka. Według aktu oskarżenia sprawa przedstawia się następująco:

Od dłuższego czasu pomiędzy Stefanem Kaczmarkiem a Romanem Pastusiakiem, lokatorem domu Nr. 33 przy ulicy Kopernika (Chojny) istniały animozje osobiste, wynikające z najróżnorodniejszych powodów. Między innymi Kaczmarek zabronił Pastusiakowi hodowania gołębi, motywując to tem, że gołębie niszczą dach. Ponieważ Pastusiak do zarządzenia tego nie zastosował się, Kaczmarek wniósł do Sądu skargę o eksmisję Pastusiaka.

W dniu 15 września r. b. podchmielony Pastusiak przybył wraz z kilku towarzyszami na podwórze domu i bez pozwolenia gospodarza wszedł do ogrodu warzywnego, gdzie bez powodu począł niszczyć znajdujące się tam warzywa. Na zwróconą w ostrej formie przez Kaczmarka uwagę, obśypał go

stekiem obelżywych słów,

poczem chciał rzucić się na niego. Kaczmarek zbiegł do mieszkania i zamknął się. W chwilę później przyszedł również podchmielony Pastusiak ze swymi kolegami, mianowicie Alfonsem Janczem Franciszkiem Stalą i począł dobijać się do drzwi. Kaczmarek w odpowiedzi oddał przez drzwi strzał rewolwerowy. Koledzy rzucili się do ucieczki, Pastusiak jednak pozostał, dobijając się w dalszym ciągu. Zdenierwowany tem Kaczmarek oddał jeszcze dwa strzały, z których jeden trafił Pastusiaka w rękę. Ranny Pastusiak zszedł na podwórze, tu chwycił cegłę i rzucił nią do mieszkania Kaczmarka. W tej samej chwili padł jeszcze jeden strzał, tym razem śmiertelny. Trafiony w serce Pastusiak

padł trupem na miejscu.

Przybyły lekarz pogotowia skonstatował zgon.

Jak się okazało w trakcie dochodzenia

Zmiany w Zarządzie Okręgu Związku Strzeleckiego

Decyzją Zarządu Głównego Związku Strzeleckiego w Warszawie został mianowany p. Z. Kucharski, prezes Izby Skarbowej w Łodzi p. o. kierownika zarządu Związku Strzeleckiego okręgu łódzkiego, zaś p. rejent A. Karnawalski p. o. skarbnika tegoż okręgu.

Wiadomość ta została powitana przez strzeleckie z dużą radością. Należy sobie życzyć by Okręg łódzki pod kierownictwem p. prezesa Kucharskiego wybił się wynikami pracy, inicjatywy, ideowości i duchem strzeleckim na czoło wszystkich okręgów w Polsce.

Dotychczasowy prezes Okręgu, b. senator, p. Wodziński opuścił Łódź, przenosząc się na stałe do Warszawy.

Nieszczęśliwy wypadek przy pracy

W dniu wczorajszym w godzinach wieczornych w fabryce P. Kapelusza, przy ulicy Kilińskiego 12 miał miejsce nieszczęśliwy wypadek, a mianowicie robotnica Eugenja Kozłowska zamieszkała przy ulicy Brzezińskiej 61, przez nieostrożność włożyła rękę lewą w tryby maszyny, i odniosła rany szarpane.

Do nieszczęśliwej wezwano pogotowie kasy chorych, którego lekarz po założeniu opatrunków przewiózł Kozłowską w stanie osłabionym do domu. (s)

Ze Związku Harcerstwa Polskiego

W dniu dzisiejszym o godz. 15.30 przed mikrofonem rozgłośni łódzkiej kwadrans harcerski wypełni druha Cecylja Świderkówna referatem: „Udział harcerki łódzkiej w akcji 1920 roku”.

policyjnego Kaczmarek oddał ogółem kilka strzałów, z których trzy trafiły w lokatora.

Do sprawy, która wywołała w swoim czasie bardzo wielkie wrażenie pośród mieszkańców dzielnicy chojeńskiej, wezwano ogółem 26 świadków.

Kompletowi sądowemu przewodniczył sędzia Illinicz, w asyście sędziów Jesionowskiego i Maurera.

Oskarżał prokurator Deczyński. Po sprawdzeniu personalji oskarżonego, Sąd przystąpił do badania świadków.

Zbadani na przewodzie sądowym świadkowie ustalili, iż zabity Pastusiak siłą

chciał wtargnąć do mieszkania Kaczmarka, krzycząc,

ze go zabije

i że rzucił kamieniami w okna tegoż.

Sąd po zbadaniu świadków oraz wysłuchaniu mowy prokuratora i obrony wydał wyrok, mocą którego Stefan Kaczmarek od zarzutu zabójstwa Pastusiaka został uniewinniony.

Jak wynika z motywów wyroku Sąd przyszedł do przekonania, iż podsądny Kaczmarek strzelając do Pastusiaka działał w obronie koniecznej, broniąc przed napastnikiem swego życia i mienia. (p)

Uroczystości w dniu 11-go listopada w Gałkowie pod Łodzią

Władze wojskowe Składowicy Uzbrowienia Nr. 4 w Gałkowie pod Łodzią, komendantem której jest p. major Berezowski, dołożyły wszelkich starań, aby ten dzień święta narodowego — wypadł jaknajuroczystej.

Przy współpracy władz gminnych z p. wójtem gm. Nykiem i Kom. Garn. mjr. Berezowskiego, ludność wsi Gałkówek spędziła dzień ten w uroczystym nastroju, a następnie bawiła się b. mile na zabawie urządzonej w koszarach Składowicy.

Szczupłość sali nie pozwoliła na wzięcie udziału w zabawie urządzonej przez władze wojskowe wszystkim życzącym spędzić mile czas wspólnie z wojskiem.

Przebieg uroczystości: O godz. 9 rano msza w kościele parafialnym, po mszy defilada kompanji pułkowej, przysposobienia wojsk. i straży pożarnej. Dziarski wygląd kompanji i piękny miarowy marsz pod

muzyką wywołał wśród publiczności ogólny zachwyt.

O godz. 12 w poł. urządzona została akademja w koszarach Składowicy, na której mjr. Berezowski w przemówieniu określił znaczenie dnia 11 listopada, a okrzykiem na cześć Marszałka Józefa Piłsudskiego nie było końca. Potem przemówił kierownik szkół powszechnych w Gałkowie nauczyciel.

Wieczorem dla żołnierzy i publiczności wystawione zostało amatorskie przedstawienie, które odegrali żołnierze i robotnicy składowicy.

Po przedstawieniu odbyła się wspólna zabawa taneczna w koszarach, gdzie ocho czo bawiono się do drugiej godz. w nocy.

Dzień ten minął dla tutejszej ludności b. mile i życzyć należy by ten serdeczny kontakt wojska z cywilną ludnością trwał nadal.

Ilu wyjeżdża, a ilu powraca emigrantów i reemigrantów polskich

Według danych urzędu statystycznego, w pierwszym kwartale 1930 r. emigrowało z Polski 60.347 osób, z tego do krajów europejskich 42.666, do zamorskich 17.681.

Do Stanów Zjednoczonych wyjechało w marcu 923 osoby, do Kanady 3.629, do Argentyny 1.721, do Brazylii 298, do in-

nych krajów amerykańskich 157, do Palestyny 450.

Repatriantów było w pierwszym kwartale 1930 r. — 11.884, w tej liczbie z krajów europejskich powróciło 10.649 osób, z pozaeuropejskich 1.235.

Tak więc ubytek ludności w tym czasie wyniósł 48.463 osoby.

Twardy sen służącej Zuchwała kradzież przy ul. Podrzecznej

Nocy wczorajszej Chaim Dąb, wróciwszy około północy do mieszkania przy ul. Podrzecznej 8, zastał drzwi otwarte, wobec czego przypuszczał, iż stało się to naskutek niedbalstwa służącej. Gdy wszedł do mieszkania zauważył jednak wielki nieład, oraz pootwierane szafy i powysuwane szuflady.

Jak się okazało — w ciągu wieczora, prawdopodobnie na krótko przed powrotem Dąba, gospodarowali w mieszkaniu złoczyńcy, którzy weszli do mieszkania przy pomocy podrobionego klucza, czy też wytrycha, a zachowywali się o tyle

cicho, iż nie obudzili służącej.

Po rozejrzeniu się w tem, co jeszcze pozostawili złodzieje, Dąb ustalił, iż zgineły mu dwa futra, nieco biżuterji, pewna ilość gotówki, oraz weksle na sumę 2.000 zł.

Ogólna wysokość wyrządzonej szkody opiewa na sumę około 10.000 złotych.

Powiadomione o kradzieży władze policyjne ustaliły, iż zamek został otwarty wytrychem, lub też złe dopasowanym kluczem, bowiem znajdują się rysy na sprzężnach. Dalsze dochodzenie w toku. (s)

Z sali koncertowej

6-ty Koncert Mistrzowski Ferenc de Vecsey'a (skrzypce)

Zadaniem prawdziwego artysty-muzyka jest nie tylko odtwarzanie danego utworu z idealną ścisłością napisanej kompozycji, oddanie nastrojów, uczuć i myśli kompozytora. Prawdziwy artysta nie tylko winien być odtwórcą i wykonawcą. Żądanie artysty jest również i twórcze, a mianowicie, poprzez każdy wykonany utwór winien przejawiać się indywidualizm artysty, jego własne myśli i uczucia, jego odrębny styl i określony charakter. Najpłytsze tedy, najwięcej oklepane nawet kompozycje stają się w interpretacji takiego artysty ciekawe, przyciągają uwagę słuchacza, przewyższają niekiedy wartość samego utworu.

Do takich wielkich artystów-indy-

duałów należy właśnie skrzypek de Vecsey, który wystąpił na onegdajszym koncercie w Filharmonji.

Jego wykonanie koncertu skrzypcowego Mendelschona E-moll należało do niezmiernie ciekawych. Vecsey ominiął tu pełnię w interpretacji tego koncertu i zawyżył sentymentalizm, który cechuje ten utwór i stworzył arcydzieło o swoistym, powidełnym nawet, współczesnym stylu i charakterze. Bogaty, o wysokiej kulturze muzycznej indywidualizm artysty przejawiał się również i w innych wykonanych utworach i w połączeniu z piękną, łagodną kantyleną oraz finezyjną techniką artysty zespalał się w czystą muzykę najszlachetniejszego gatunku.

Zakłady ceramiczne „Znicz”

Zakłady ceramiczne „Znicz” w Łodzi, ul. Wodna 12-14, z pośród licznych wyrobów szamotowych wyrabiają także przenośne piece oraz kuchnie szamotowe. Budowane z własnego materiału ogniotrwałego, systemem kanałowym piece oraz kuchnie przenośne „Znicz” dają bezwzględnie gwarancję trwałości, wytrzymałości oraz celowości. Piece „Znicz” są pozbawione wszelkich trudności w nabywaniu. Zaufanie, jakim darzą szanowne gospodynie piece oraz kuchnie przenośne „Znicz”, jest rekompensacją ich stałego powodzenia.

Dla wygody szanownej klienteli fabryka o-

tworzyła detaliczną sprzedaż po cenach fabrycznych w specjalnej firmie: Bolesław Jankowski, Piotrkowska 91.

TEATR I SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Ostatnie występy Józefa Węgrzyna. Występy Józefa Węgrzyna, zajętego w repertuarze Teatru Narodowego w Warszawie dobiegają końca. Znakomity artysta wystąpi w „Casanovie” już tylko dziś, środą, oraz sobotą wiecz. i niedzielą o 4 pop. Jutro, czwartek oraz sobota o 4 pop. kreuje Józef Węgrzyn popisową rolę w „Kresie wędrówki” Sherifia. Ceny miejsc niższe.

„ŚWIĘTY PŁOMIEN”.

W piątek dany będzie raz jeden w Teatrze Miejskim przed zejściem z afisza „Święty płomień”. Ceny najniższe od 50 gr. do 4 zł.

TEATR KAMERALNY.

Dzisiaj, środa, czwartek, piątek wiecz. oraz sobota o 5 pop. ostatnie powtórzenia „Foteli 47”. Ceny od 5 gr. do 4 zł. W sobotę premiera sztuki L. Verneula „Pan Lamberthier”.

PRZEDSTAWIENIE DLA DZIECI.

W przyszłą niedzielę, Teatr Popularny w sali Geyera wystawia dla swoich miłych gości, którzy coraz liczniej uczęszczają na specjalne swoje dziecięce przedstawienia, przesłanną pełną humoru, śpiewów i tańców fantastyczną bajkę p. t. „Zaczarowana Królowna”.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

ul. Piotrkowska 295. W nadchodzącą sobotę, t. j. 22 listopada, Teatr Popularny w Sali Geyera wystawia sztukę w 5-ciu aktach z prologiem i anilogiem n. t. „Kobieta, która zabiła”.

DZIS OSTATNIE PRZEDSTAWIENIE

„JASIA I MALGOSIA”. Dzisiaj, w środę odbędzie się w Sali Filharmonji o godz. 4-ej po południu drugie i zarazem ostatnie przedstawienie Krakowskiego Teatru dla dzieci i młodzieży pod kier. Golebiowskiego. Wystawiona będzie prześliczna baśń fantastyczna w 5 obrazach ze śpiewami i tańcami „Jasia i Malgosia” w inscenizacji Orskiego. Oprócz tego odbędzie się konkurs deklamacji i za najlepiej wygłoszone wierszyki rozdane będą trzy śliczne nagrody. Bilety od gzoży 75 sprzedaje Kasa Filharmonji.

TEATR POPULARNY.

Dzisiaj, środa, czwartek, sobota i niedziela, wieczorem „Papa kawaler”. Ceny niższe. W piątek „Przeprowadzka”. Wszystkie miejsca po 1 zł. W sobotę o 4 pop. bajka dla dzieci ze śpiewami i tańcami p. t. „Królowna Śnieżka i karłow”. Bilety do nabycia w kasie zamawiania.

CO USŁYSZYMY PRZEZ RADJO

PROGRAM ROZGŁOSNI ŁÓDZKIEJ „POLSKIEGO RADJA”.

Środa, dnia 19. listopada 1930 roku. 11.58—12.10. Sygnał czasu z Warsz. i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.10—13.15. Muzyka z płyt gramofonowych 13.15—13.20. Odczytanie programu dziennego i repertuaru teatrów i kin. 13.20—14.30. Przerwa. 14.30—14.50. „Radjokronika” — wygl. dr. M. Stępski (tr. z W-wy). 15.35—15.50. Kwadrans harcerski. 16.00—16.10. „O celach i zadaniach medycyny popularnej” wygl. dr. Henryk Mierzecki (tr. ze Lwowa). 16.15—16.45. Kwadrans dla najmłodszych. Obrazek pióra H. Rostafińskiej-Hojnowskiej p. t. „Atramentowy zaduszek”. W programie dla dzieci starszych—zagadki i szarady — wygl. H. Ładosz (tr. z W-wy). 16.45—17.15. Muzyka z płyt gramofonowych z W-wy. 17.15—17.40. „Piłmienny bohater Śląska” — wygl. p. Jerzy Langman, Kustosze Muzeum Śląskiego (tr. z Katowic). 17.45—18.45. Koncert orkiestry P. R. pod dyr. J. Ozimiskiego (tr. z W-wy). 18.45—19.10. Rozmaitości. 19.10—19.25. Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi i odczytanie progr. na dzień nast. 19.35—19.55. Prasowy dziennik radiowy z W-wy. 20.00—20.15. Odczyt z W-wy. 20.15—20.30. Odczyt o Ryszardzie Straussie — wygl. ks. prof. H. Fajcht (tr. z W-wy). 20.30—22.00. Koncert wieczorny w wykonaniu Warsz. kwart. smyczkowego (tr. z W-wy) W przerwie koncertu odczytany zostanie kwadrans literacki. 22.00—22.15. Feljton pt. „W podziemiach” wygl. inż. E. Porębski (tr. z W-wy). 22.15—24.00. Płyty gramof., komunikaty, oraz muzyka taneczna z W-wy.

Tabela wygranych Loterji Państwowej

(Nieurzędowa).

Dziś w 1-szym dniu ciągnięcia 1-ej klasy 22-ej Polsk. Państwowej Loterji padły następujące główne wygrane:

10,000 zł. Nr. 15597.
Po 5,000 zł. Nr. 169021 190373.
Po 2,000 zł. Nr. 99119 103620.
Po 1,000 zł. Nr. 20265 22895 199604.
Po 500 zł. Nr. 28797 39907 105977 125975 154514 164386.

Po 400 zł. Nr. 13111 46200 55603 84429 95877 101787 108554 109872 112848 117716 121515 165576 175386 181417 182011.

Po 200 zł. Nr. 19704 34750 35950 60787 64232 64696 82040 94156 102887 116958 119418 125471 134586 144194 158172 169242 172011 175065 175934 191743 191989 196418 199174.

Po 150 zł. Nr. 2393 3174 4305 5094 6378 6896 11148 13432 15722 20272 20565 24583 25750 26572 26672 28496 38692 40484 43783 47971 52548 54797 60450 62933 63102 66217 66249 66735 66759

69862 74686 74826 78039 80631 85047 86393 95195 97143 98313 109047 109471 109501 112768 115705 117201 117922 118440 120731 126170 131980 132075 133487 134074 134686 135456 135367 138895 144821 149325 150496 158540 158871 162265 167117 168856 169680 171088 176349 176578 177160 178479 178788 182204 184032 184673 185145 189306 191555 196753 198880 201056 202599 203881 207229 207942 209556 209216.

Nieodwołalnie ostatnie 4 dni pobytu!

CYRK STANIEWSKICH

Al. Kościuszki róg Amny

Dziś w środę, 2 przedstawienia 2

19 listopada

o godz. 4 popoł. i 8.20 wiecz.

Aby dać możność szerokiego ogółowi P. T.

Publiczności zobaczenia przebojowego programu

dyrekcja cyrku urządziła miłą niespodziankę. Wie-

czorem o godz. 8.20 wiecz. **DAMY BEZPŁAT-**

NIE t. j. każdy z panów wprowadza jedną panią

bezpłatnie lub 2 panie wchodzi za jednym biletem.

UWAGA! o godz. 4 po poł. **Specjalne przed-**

stawienie ulgowe wszystkim miejsc siedzących

ławki 1 zł, galeria 75 gr. Dzieci bezpłatnie i

godz. 4 pp. Cyrk ogrzany specjalnymi piecami.

DZIŚ WSPANIAŁA PREMIERA

niezrównane arcydzieło najnowszej produkcji

„GDY PÓŁNOC WYBIJE”

Dramat szalu, zmysłów, wielkiej miłości i zbrodniczych namiętności.

W rolach Kuszająca **JACQUELINE LOGAN** i ulubiony, **CLIVE BROOK**
głównych: i zmysłowa i genialny

Wyjątkowo piękna ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyr. Leona Kantora.

Początek seansów o godz. 4 po poł. w soboty i niedziele o godz. 12 w poł. Ceny miejsc popularne, na 1 seans od 1 zł. w soboty i niedziele od godz. 12-ej do 3-ej po 75 gr. i 1 zł.

KINO-TEATR
RESURSA
UL. KILINSKIEGO 123

Dziś i dni następnych!

UWODZICIEL

Wzruszający dramat erotyczny, podług głośnej powieści: „Pamiętnik damy z półświatka”

W rolach głównych:

Fee Malten, Mary Kid, Ossip Runicz i Fred Döderlein.

Dziś i dni następnych!

Następny program:

Gwiazdzista
Eskadra

Początek seansów w dni powszednie o godzinie 5.20, 7.15, i 9; w dni świąteczne o godzinie 3, 5, 7 i 9.

KĄCIK RADJOWY

Koncert Warszawskiego Kwartetu Smyczkowego

Dziś, w środę, dnia 19. listopada transmituje Rozgłośnia Łódzka „Polskiego Radja” z Warszawy koncert, w którym wystąpi znakomity zespół kwartetowy, Warszawski Kwartet Smyczkowy (w obecnym składzie: pp. Józef Kaminski, Mieczysław Tursch, Jan Gornowski i Marian Neuteich), który prócz pomniejszych utworów wykona też melodyjny kwartet Franciszka Schuberta (1797—1828) A-moll op. 29.

Kompozycja ta znaczy w twórczości wiedeńskiego pieśniarza silniejszy wpływ liryki pieśniarskiej na kompozycję kwartetową.

Szeroki arcy i pieśni odśpiewa p. Berta Crawford, przyczem okaże się słuchaczom zawsze szczęśliwe połączenie koncertu kameralnego z występem śpiewaczyni.

Kogo usłyszymy wkrótce przez radio?

Słuchacze nasi mieli już niejednokrotnie możność przekonania się, że „Polskie Radio” nie szczędzi trudów ani wysiłków celem poczęstowania swych abonentów jaknajlepszą muzyką. Oczywiście wyważaniem drzwi otwartych byłoby dowiedzenie, ile zaważył w koncercie może dobry wykonawca.

Mając na uwadze zasadę powyższą postarano się „Polskie Radio” o zaangażowanie na koncerty bądź nadawane ze studia, bądź też transmitowane w sali Filharmonji Warszawskiej — całej plejady artystów o ugruntowanej sławie wszechświatowej. Dziś pragnęlibyśmy zaznajomić nieco bliżej słuchaczy z wybitnymi wykonawcami, których danem im będzie usłyszeć w sezonie bieżącym.

Członowie nasi artyści jak Dygas, Bandrowska-Turska, Wermińska, Bregy, Turczyński, Drzewiecki, Umińska-Jaworska, Wojtowicz, Kon i wielu innych są dobrze znani słuchaczom, chociażby z licznych wzmianek na łamach prasy, szczególną więc uwagę zwrócimy na artystów zagranicznych oraz naszych rodaków, przebywających poza krajem.

Wśród tych ostatnich na pierwsze miejsce wysuwa się słynny nasz rodak, śpiewak o sławie międzynarodowej mistrz reklamy Jan Kie-pura.

Karierę Kie-pury, zdobytą w zawrotnym, re-tordowym wprost tempie zaliczyć należy do tych fenomenów, które rzadko stają się udziałem artystów wznianych za ich trudy i pracę artystyczną.

Kie-pura rozpoczął swoją działalność arty-

styczną w skromnych rolach „Górala” i „Jontka” w „Halce”, debiutując na deskach Opery Warszawskiej. Kształcił go dwaj znakomici pedagodzy: Wacław Brzeziński i Tadeusz Le-liwa. Kie-pura miał szczęście natrafienia na im-presarię, które potrafiły zwrócić uwagę na za-lety głosowe artysty: niezwykle piękny głos, dźwięczność i miękki jego oddech. W niecały rok po pierwszym wystąpieniu w Operze Warszawskiej, a w trzy po rozpoczęciu nauki śpiewu — młody tenor zostaje zaangażowany do Opery Wiedeńskiej, gdzie zdobył wstępnym bojem u-znanie zarówno krytyki jak i publiczności (zwa-szcza pięknych wiedeńców). Odtąd kariera Kie-pury została ugruntowana. Jego koncerty i wy-stępy gościnne w operach podbiły publiczność wszelkich krajów: zarówno chłodnych synów Albionu w Albert Hall w Londynie, jak krytycznych Niemców w Operze Państwowej w Berlinie i Filharmonji w Frankfurcie nad Me-nem oraz wybrednych Włochów w Medjolańskiej La Scali.

Tournée Kie-pury w Ameryce Południowej było jednym pasmem niezwykle powodzenia. Dodać należy, że artystę cechuje umiejętność „cenienia się”. Jego średnie honorarium za wy-stęp waha się pomiędzy 1000 a 2000 dolarów udział zaś w filmie dźwiękowym wytwórni nie-miecko - amerykańskiej UFA przyniósł mu „tylko” 60.000 dol.

Radjośluchacze nasi będą mieli dzięki rad-ju sposobność ocenienia zalet wokalnych słynne-go artysty w koncercie, który odbędzie się w dniu 16. grudnia.

Z kolei wspomnieć należy o primadonnie O-pery Wiedeńskiej, Elżbiecie Schumann, odzna-czającej się cudnie pięknym sopranem, specja-listce od ról oper klasycznych (zwłaszcza Mo-zartowskich) oraz Straussowskich. Dzięki zale-tem wokalnym oraz niezwykle kluturze śpie-waczej udało się uzyskać śpiewaczce olbrzymie powodzenie w czasie tournée, odbytem w roku 1921 w Stanach Zjednoczonych Ameryki wraz ze słynnym kompozytorem i dyrygentem Ryszard-em Straussem.

Na uwagę zasługuje również Józef Mano-warda śpiewak Opery Wiedeńskiej.

W początku roku przyszłego przewidziany jest występ rodaczki naszej Ady Sari, obdarzo-nej ślicznym słowiczym głosem i fenomenalną koloraturą.

W grupie skrzypków naczelną miejsce zaj-muje słynna trójka: Paweł Kochański, Józef Szigeti i Vasa Prihoda. Indywidualność arty-stów znalazła odbicie w ich upodobaniach i spo-sobie gry.

Rodak nasz Paweł Kochański, laureat Kon-servatorium Warszawskiego, potem zaś bruksel-skiego posiada uznaną sławę jednego z pierw-

szych skrzypków o rozgłosie międzynaro-dowym. Szczególne powodzenie osiągnął w A-meryce Północnej, którą zamieszkuje oddawna, czarując na wielkich koncertach w Nowym Yor-ku i Filadelfji publiczność szlachetnym i pięknym tonem, wielką biegłością techniczną oraz głębokim ujęciem wykonywanych utworów. Ko-chański uprawia z upodobaniem muzykę współ-czesną, zwłaszcza przyjaciela swego słynne-go Karola Szymanowskiego, którego twórczość stara się spopularyzować na całym świecie.

Józef Szigeti, Węgier, wybitny uczeń słyn-nego Jenő Hubay'a wniósł się na jeden z naj-wyższych szczebli w hierarchji artystycznej. Sylficzna, eteryczna powieknność i lekkość w po-łączeniu z siłą ekspresji oraz wybuchami dyna-micznymi, umiejętnie stosowanymi, sprawiają, że gra Szigetiego odznacza się szczególnym u-rokiem i pozostawia wrażenie wprost niezatar-te!

Olbrzymie swe powodzenie na terenie mię-dzynarowym zawdzięcza Szigetiego wielkiej mu-zykalności, głębokości i szlachetności tonu, przy-niezwyczajnej wprost biegłości technicznej, zwa-szcza technice smyczkowej, niewysuwanej jednak nigdy na plan propagując utwory swych przy-jaciół: Szymanowskiego, Caselli i Prokofjewa.

Inne oblicze widzimy u Vasy Prihody — Cze-cha — przedstawiciela klasycznej gry czeskiej. Artysta przejął się problemami technicznymi doprowadzając biegłość palców do fenomenal-nych wprost granic, co zjednało mu przydomek „współczesnego Kubelika”.

Szeroką pianistów rozpoczął młody Francuz Robert Casadesus, o subtelnej interpretacji, spe-cjalista od muzyki klasycznej i współczesnej francuskiej. W lutym usłyszymy jego współro-daka, starszego znacznie wiekiem, no i sławę, weterana pianistów francuskich Alfreda Cortot, uważanego za jednego z lepszych szopenistów Zachodu.

Cortot niezwykle kulturalny i wszechstronnie wykształcony, jednocześnie pedagog i dyrygent, słynie również jako wybitny kameralista znany zwłaszcza ze swego udziału w głośnym kiedyś triu z wiolonczelistą Casalem i skrzypkiem Thibaud. W Warszawie występował Cortot jes-cze przed wojną tym razem więc można go wo-bec większości słuchaczy uważać za nowego artystę.

Usłyszymy również trzech wybitnych piani-stów niemieckich, potentatów fortepianu: Artu-ra Schnabla, Waltera Giesekinga i Alfreda Ho-ehna.

Na pierwsze miejsce wśród nich wysuwa się Artur Schnabel, uczeń słynnego pedagoga wie-deńskiego, Polaka Leszytyńskiego. Zasiadł on na cały świat swym wielkim opanowaniem in-strumentu, grą pełną mocy i potęgi, omawianą jednocześnie czarem poezji.

Najwięcej cenią Niemcy Schnabla za styl-o-wą klasyczną wprost interpretację utworów Beethovena, Schuberta i Brahmsa. Skupiona gra

Schnabla cieszy się wielkim powodzeniem w Ameryce. Jako słynny pedagog umiał Schnabel wyzyskać swe wartości: za lekkość pobiera „skromne” honorarium 20 dolarów.

Znacznie od niego młodszy (u.d. w r. 1895) Walter Gieseking odznacza się wybitną techniką i dużą kulturą. Specjalnością jego jest muzyka współczesna, zwłaszcza impresjonistyczna nie-miecka.

Alfred Hoehn, zamieszkujący Nadrenję ra-prezentuje typ kultury zachodnio-niemieckiej. Wykształcenie jego muzyczne jest niezwykle wszechstronne, rozwinął bowiem działalność kompozytorską i kapelmistrzowską oraz w ro-ku 1910. zdobył wielką nagrodę międzynaro-dową pianistyczną imienia Antoniego Rubinstei-na. Jeden z wielbicieli Hoehna, książę Meinin-gen, zachwycony jego grą mianował go swym nadwornym pianistą. Hoehn koncertował w ca-łej Europie, szczególnie zaś w Rosji, Polsce, Hiszpanji i Węgrzech. Gra jego odznacza się potęgą i żywiołowym rozmachem, które artysta umiejętnie łączy z delikatnością i subtelnością uderzenia.

W grudniu danem nam będzie usłyszeć zna-omitego pianistę rosyjskiego, szczególnie przez Warszawy lubianego — Mikołaja Orłowa. Or-łow studiował naukę gry fortepianowej u zna-nego pedagoga Igumnowa oraz kompozycję u Taniejewa, poczem rozpoczął działalność kon-certową, zdobywając w całej Europie i w Ame-ryce rozgłos niemały, zwłaszcza jako niezrówna-ny interpretator Chopina romantyków niemie-ckich, kompozytorów rosyjskich oraz impres-jonistów francuskich Ravela i Debussy'ego.

Sławę międzynarodową osiągnęło nazwisko słynnego rodaka naszego Artura Rubinsteina który koncertować będzie w lutym 1931 roku Olszniejącą, błyskotliwą techniką, specyficzny czar i urok gry, wulkaniczny temperament i nie-zrównane wprost odtwarzanie muzyki francuskiej hiszpańskiej (De Falla, Albeniz) przy-czyniły się do rozgłosu Rubinsteina zagranicą.

Z pośród dyrygentów na szczególną uwagę zasługują Herman Abendroth z Kolonii, jeden z najlepszych kapelmistrzów niemieckich, kierow-nik Towarzystwa Muzycznego w Kolonii.

Sensację stanowić będą również dwaj wybit-ni przedstawiciele muzyki współczesnej słynni Rosjanie, kompozytorzy — Igor Strawiński i Sergiusz Prokofjew, którzy wystąpią tym ra-zem w podwójnym charakterze: jako soliści i jako dyrygenci w koncertach poświęconych własnej twórczości.

Powyższy szereg gwiazd artystycznych pierwszorzędnej jakości świadczy o staraniach „Polskiego Radja” w celu zapewnienia słucha-czom maximum wrażeń artystycznych, nie zwa-żając na wysokie koszty honorariów.

Naczelną zasadą Radja jest tu: zadowolenie słuchaczy przez dostarczenie jak — najlepszej muzyki.

HANDEL — PRZEMYSŁ i FINANSE

Międzynarodowa konferencja kolejowa z udziałem Polski

W Amsterdamie rozpoczyna się dn. 24 o. m. międzynarodowa konferencja kolejowa, która ma opracować rozkład jazdy pociągów towarowych, pośpiesznych i dalekobieżnych w komunikacji międzynarodowej na rok przyszły.

Konferencja rozpatrywać będzie m. n. wnioski polskie co do przewozu przesyłek tranzytem przez Polskę.

Z ramienia ministerstwa komunikacji w konferencji weźmie udział naczelnik wydziału towarowego, inż. Kazimierz Włodek.

Świadectwa przemysłowe i karty rejestracyjne

W związku ze zbliżającym się terminem nabywania świadectw przemysłowych i kart rejestracyjnych na rok podatkowy 1931 Izby skarbowe przystępują do prac przygotowawczych w wykonaniu odpowiedniego okólnika Ministerstwa Skarbu. Tak więc za pomocą publicznego obwieszczenia podane zostaną do wiadomości płatników termin nabywania świadectw i kart, wraz z dokładnym podaniem ceny według kategorii i klasy miejscowości. Równocześnie wydane zostaną odpowiednie zarządzenia mające przede wszystkim na celu utworzenie pomocniczych kas skarbowych i zapewnienie płatnikom należytej obsługi w okresie nabywania świadectw przemysłowych.

Polskie rękawiczki do Anglii

Obecnie istnieją duże możliwości zbytu w Anglii dla rękawiczek skórkowych, wyrabianych w Polsce.

Delegacja rękawiczników wileńskich, która kilka dni temu wróciła z Londynu, zawarła umowę z czterema poważnymi firmami angielskimi na dostawę większej ilości rękawiczek. Poza tym osiągnięto porozumienie z jedną z agencji, która będzie na całym obszarze W. Brytanii zbierała zamówienia dla związku wileńskich rękawiczników.

Również w Warszawie istnieją zamiary podjęcia eksportu rękawiczek do Anglii. W tym celu mają być obniżone ceny na rękawiczki eksportowe w celu skuteczniejszej konkurencji z innymi firmami zagranicznymi na terenie Anglii.

Obrót Polski z portami niemieckimi

Obrót obszaru celnego Polski z portami niemieckimi Hamburgiem, Szczecinem, Bremą i Królewcem wynosił według niemieckich statystyk kolejowych (nie licząc reeksportu) w roku 1928 — 1,100 tys. tonn, w roku 1927 — 800 tonn w imporcie i eksporcie łącznie. Spadek obrotu w roku 1929 tłumaczy się z jednej strony przerzuceniem części ładunków na Gdańsk i Gdynię, częściowo zaś przez ogólne pogorszenie się koniunktury światowej i związany z tem spadek obrotów handlu zagranicznego. W obrocie z portami niemieckimi biorą udział przeważnie towary wysokowartościowe, ponieważ zaś łącznie z reeksportem dokonywanym przez niemieckich pośredników obrót ten należy ocenić na zgórą 1,500 tys. tonn — przeto straty stąd wynikłe dla polskiego bilansu płatniczego sięgają 300 milj. zł. Sumę tą, przy kierowaniu bezpośrednim transportów zamorskich przez Gdańsk i Gdynię zarobiły corocznie polskie firmy handlowe, bankowe, spedycyjne, assekuracyjne i t. p., zatrudniające polskich rak roboczych.

Ulgowa stawka taryfowa na przewóz pakul

Ministerstwo Komunikacji wprowadza w najbliższym wydaniu Dodatku do Taryf kolejowych stawki ulgowe na pakuły lniane i konopne w wywozie, klasyfikując stawkę klasy 10. Stawka ta umożliwi zwiększenie wywozu tego artykułu.

Zagadnienia konfekcyjne

Samowystarczalność — Znakowanie — Walka z importem

Dziś, w okresie wprowadzania w czyn hasła samowystarczalności gospodarczej popieranej produkcji krajowej przez kupujących większe posiada znaczenie. Nakazem dla kupujących winno być **ŻĄDANIE TOWARÓW WYRABIANYCH U NAS** i wywieranie nacisku na kupców, aby okazywali przede wszystkim towar krajowy. Dużo

kupców rozumie swą rolę obywatelską w służbie przemysłu krajowego; trafiają się jednak jeszcze kupcy, prezentujący publiczności w pierwszej linii towar zagraniczny. Konsumenci powinni wybierać **tylko krajowe wyroby**, opuszczając bez zakupu kupców, którzy nie chcą się dostosować do tego obowiązku społecznego.

Eksport wyrobów konfekcyjnych natrafia na trudności, ponieważ przemysł konfekcyjny jako mało skomplikowany i pracujący dla niezbędnych potrzeb ludności jest zainstalowany prawie we wszystkich krajach i cieszy się specjalną opieką państwową i poparciem swoich społeczeństw. Przecież **Anglicy uważają sobie za dumę narodową** żądanie towarów z napisem „Made in England”, Austria, Węgry, Finlandja, pielęgnują troskliwie hasło możliwej samowystarczalności. Zorganizowaniem akcji uświadamiającej o roli społecznej zajmuje się u nas Liga Samowystarczalności Gospodarczej, Zakład Obrony Przemysłu Krajowego i inne pożyteczne organizacje.

W niektórych wypadkach jest trudne rozróżnić towar krajowy od zagranicznego. Aby ułatwić, rząd, sfery gospodarcze i zainteresowane instytucje społeczne obradują nad koniecznością **zaprowadzenia znakowania towarów zagranicznych** czy to przez obowiązek wydrukowania marki na materiale, czy też za pomocą plombowania importowanych towarów.

Przemysł konfekcyjny zdolny do załatwienia przynajmniej dwa razy **większej ilości pracowników**, wypiera zwycięsko konkurencję zagraniczną z naszego rynku i spełnia swą rolę, jako jeden z najpotrzebniejszych ośrodków wytwórczości — rozwój jego zależy natomiast od stopnia zamożności społeczeństwa i uświadomienia co do konieczności popierania go **PRZEZ ZANIECHANIE ZAKUPÓW ZBĘDNYCH TOWARÓW ZAGRANICZNYCH**.

Upadłości i nadzory

Z Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi

Przed kilku dniami firma „Robert Lieske” farbiarnia i wykończalnia w Łodzi przy ul. Sienkiewicza Nr. 165, zwróciła się do sądu o ogłoszenie jej upadłości. W imieniu firmy „Robert Lieske” o ogłoszenie jej upadłości zwrócił się prokurent tejże firmy, nadmieniając, że właściciel przedsiębiorstwa Robert Lieske zmarł przed miesiącem. Nadmienia on, że już od roku 1925 firma zaczęła źle prosperować, a już w roku 1926 nie mogła płacić swych zobowiązań i dopuściła egzekucję do majątku nieruchomości. Od tego czasu właściciel przedsiębiorstwa przedłużał istnienie firmy przez zaciąganie pożyczek i udzielanie wierzycielom hipotek. Od roku 1928 firma posiadała stan czynny niższy od stanu biernego i jedynie obawa przed utratą dobrego imienia powstrzymywała właściciela od ogłoszenia sobie upadłości. Dalej nadmienia on, że prokura jeszcze nie wygasła, ponieważ znani spadkobiercy Roberta Lieske spadku jeszcze nie przyjęli i zamierzają go przyjąć jedynie po

sporządzeniu inwentarza z dobrodziejstwem tegoż, a nie chcąc nadal prowadzić firmy w ten sposób i dlatego, zgodnie z prawem, prosił o ogłoszenie firmy upadłości.

Załączony do podania bilans zamknięty jest sumą 507.000 zł. zaś przewyżka passywów nad aktywami wynosi 222.000 zł.

Sprawa ta na poprzedniej sesji zdjęta była z wokandy, gdyż sąd kwestjonował możliwość ogłoszenia firmy upadłości przez jej prokurenta. Dopiero na wczorajszej sesji na skutek złożonych podań podstawionych wierzycieli sąd ogłosił upadłość firmie „Robert Lieske”, farbiarnia i wykończalnia, oznaczając chwilę otwarcia upadłości tymczasowo na dzień 30 października 1930 r.

Sędzią Komisarzem mianowano Sędziego Handlowego Kazimierza Kona, a kuratorem adwokata Leonarda Szymanikiewicza.

Jak pracuje wielki przemysł włókienniczy w Łodzi

Stan zatrudnienia w firmach zrzeszonych w Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskim w okresie od dnia 27 października do dnia 2 listopada r. b. przedstawiał się następująco: wobec przypadającego na okres powyższy jednego święta w przemyśle bawełnianym przez 5 dni w tygodniu pracowało

25 firm, które zatrudniały 28.800 robotników, przez 4 dni w tygodniu pracowało 12 firm, o zatrudnieniu 22.472 robotników, w ciągu trzech dni w tygodniu pracowały 4 firmy, które zatrudniały 1242 robotników, z urlopów korzystało w omawianym okresie 61 robotników, nieczynnych zupełnie były 2 firmy. Ogólna ilość

robotników zatrudnionych w wielkim przemyśle bawełnianym w omawianym okresie wynosiła więc 52.575, co w porównaniu z okresem poprzedzającym nie wykazało żadnych absolutnie zmian.

Wobec jednego święta w okresie od dnia 27 października do 2 listopada r. b. w wielkim przemyśle wełnianym w Łodzi przez 5 dni w tygodniu pracowały 23 fabryki, zatrudniające 14.019 robotników, przez 4 dni w tygodniu pracowały 4 fabryki, które zatrudniały 979 robotników, przy zupełnie czynnych 4 fabrykach. Ogółem wielki przemysł wełniany w omawianym okresie zatrudniał 14.998 robotników, co w porównaniu z okresem poprzedzającym wykazuje, acz niewielki, ale w każdym bądź razie dalszy spadek uruchomienia. (ag)

Dodatni bilans handlowy w październiku

Według tymczasowych obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego bilans handlu zagranicznego Rzeczypospolitej Polskiej (łącznie z W. m. Gdańskiem) w październiku 1930 r. przedstawiał się jak następujący: przywieziono 331,107 tonn. Wartość przywozu wyniosła 202,201 tys. zł. Wywieziono 1,753,394 tonn. Wartość wywozu wyniosła 207,873 tys. zł. Saldo dodatnie bilansu handlu zagranicznego w październiku wyniosło 5,672 tys. zł. W porównaniu do września przywóz zwiększył się w wadze o 38,400 tonn, w wartości o 11,758 tys. zł., wywóz natomiast zwiększył się w wadze o 4,181 ton, zmniejszył

się w wartości o 3,968 tys. zł.

Najważniejsze zmiany w przywozie wyrażały się w zwiększeniu przywozu surowców włókienniczych, a mianowicie bawełny (o 3,0 milj. zł.), następnie surowców hutniczych: rur żelaznych manganowych (o 1,9 milj. zł.), oraz żelastwa (o 1,4 milj. zł.). W artykułach spożywczych zaznaczył się zwiększony przywóz śledzi (o 1,4 milj. zł.) oraz tytoniu (2,4 milj. zł.). W wywozie nastąpiło zmniejszenie wywozu paliwa (węgla o 1,1 milj. zł.), cynku (o 3,7 milj. zł.). Natomiast wzrósł wywóz trzody chlewnej (o 0,9 milj. zł.), gęsi (o 1,6 milj. zł.), oraz drzewa (o 1,7 milj. zł.).

Stan uruchomienia w firmach zrzeszonych w Związku Wykończalni i Farbiarni okręgu łódzkiego

Stan uruchomienia w firmach zrzeszonych w Związku wykończalni i farbiarni okręgu łódzkiego w okresie od dnia 27 października do dnia 2 listopada r. b. przedstawiał się następująco: wobec jednego święta przez 5 dni w tygodniu pracowało 15 fabryk, które zatrudniały 3,659 robotników, przez 4 dni w tygodniu pracowały 4 fabryki o zatrudnieniu 713 ro-

botników, przez 3 dni w tygodniu pracowała 1 fabryka, zatrudniająca 140 robotników. Z urlopów w omawianym okresie korzystało 36 robotników. Ogółem czynnych było w okresie powyższym 20 firm, zatrudniających 4,512 robotników, co w porównaniu z okresem poprzedzającym wykazuje pewien wzrost uruchomienia. (ag)

GIEŁDA

Warszawa, 18-go listopada.

WALUTY.

Dol. St. Zjed. 8,92 i pół.

DEWIZY.

Holandja 359,02
Kopenhaga 238,51
Londyn 43,32 i trzy czwarte.
Nowy Jork 8,915
Paryż 35,04
Praga 26,45
Szwajcaria 172,95
Włochy 46,71 i pół
Wiedeń 125,60.

AKCJE.

Bank Polski 161,00 — 160,50 — 161,00; S. la i światło 66,00 — 69,00; Warsz. Tow. fabr. cukru 34,75 — 35,00; Węgiel 38,50 — 39,00; Cegielski 40,00; Lilpop 24,50 — 24,00; Modrzew 11,00 — 11,25; Norblin 35,25 — 36,00; Ostrowiec 45,50; Rudzki 14,00 (bez kup. za 1929 r.); Starachowice 15,00.

—oOo—

MILCZĄCY ARTYSTA

CZŁOWIEK, KTÓRY DOPROWADZA DZIENNIKARZY DO ROZPACZY

William Powell

Istnieje w Hollywood człowiek, który wszystkich dziennikarzy doprowadza do rozpacz.

Okrywa się on tajemniczością i tem właśnie rozdrażnia jeszcze bardziej ich ciekawość. Nazywają go wszyscy „Tajemniczym człowiekiem”, nie tylko dlatego, żeby był w rzeczywistości tajemniczy, ale dlatego, że trzyma się w większej rezerwie od swych kolegów.

Tym człowiekiem jest William Powell, artysta wytwórni „Paramount”, eleganci, przystojni i miły, który ma jedną wadę: unika wszelkich spotkań z reporterami. Nigdy go nie widać na wielkich premierach filmowych. Gdy jednak obecność jego na premierze jakiegos z jego filmów jest niezbędną, wówczas wymaga od właściciela kina, zwolnienia go od wszelkich przemów i ukłonów i ukazuje się na sali dopiero po rozpoczęciu przedstawienia,

a znika przed końcem.

Unika wszelkich wielkich restauracji i kawiarni, które znane są z tego, że odwiedzane są przez wszystkie gwiazdy.

Daje się to wytłumaczyć tem, że Powell nie znośi dawania autografów, słuchania pełnych zachwyty „och”, i „ach”. Stereotypowe wyrażenie: „Pan jest niezrównany” działa mu na nerwy. Strasznie jest również dla niego dawanie pamiętek w postaci chusteczek do nosa i stroniczek z notosu z autografem.

Popularność jego jest tak samo wielka, jak i innych gwiazd, ponieważ posiada on to „it”, to „coś”, przypisywane również Gary Cooperowi, Maurice'owi Chevalier oraz Ronaldowi Colman, a które uczyniło ich tak popularnymi. William Powell

ma wielkie poczucie komizmu, co w Hollywoodie jest wprost nie do pomysłenia. William Powell potrafi się śmiać z głupoty mieszkańców miasta filmowego, i robi to ze specjalnem zadowoleniem. Widzi on pewnem okiem słabości naszych czasów, oraz swoich bliźnich. Rzeczy, które inni poważnie traktują, które jednak w rzeczywistości są śmieszne, wzbudzają w nim szyderstwo. Ostatnio ubawił się on znakomicie, otrzymawszy list ze „Szkoły dla ćwiczenia głosu”, w którym pouczano go, jak należy, według metody tej szkoły wymawiać niektóre słowa, zdania i t. d. aby, po ukończeniu kursu móc w najkrótszym czasie otrzymać rolę w filmie mówionym. Powszechnie uważają Powella

za bardzo dumnego.

Ale gdyby go można było zobaczyć wieczorem, kiedy po pracy zmęczony i przepracowany siada z odzwiernym studja, z którym żyje w wielkiej przyjaźni i czeka na swe auto pałac papierosa! O dziwo! Auto jego nie przyjeżdża z ubranym w uniform szoferem, lecz przyprowadza go zwykły mechanik z garażu, znajdujacego się w pobliżu studia, ponieważ Powell nie ma szofera.

Dowcip jego jest krótki i ostry. W jednym z filmów mówionych Paramountu, miał on zagrać scenę miłosną z Fay Wray. Fay Wray miała w scenie tej obejmować go i całować. W chwili gdy mieli się pocałować, reżyser zwrócił jej

jakąś uwagę i Fay Wray odwróciła głowę w stronę reżysera.

— Pospiesz się, Fay — zawołał Powell — Przecież my wiemy, że to jest interes, a nie przyjemność...

Polskie dźwiękowce

Ilość filmów, mówionych po polsku powiększa się. W najbliższym czasie zobaczymy drugi film Paramountu „Za głosem serca” z Romanówną, Grabowską, Biegańskim, Żabczyńskim w głównych rolach.

P. Zofja Batycka wystąpi w filmie, który nosi wiele obiecujący tytuł „Kobieta, która się śmieje”.

Z wielkiem zaciekawieniem oczekują wyświetlenia filmu, noszącego tytuł „Telewizja”, który jest dramatem fantastycznym, a do którego dialogi opracowuje Lechoń. W roli głównej wystąpi Adam Brodzisz.

Reżyser Szaro ukończył już prace do

nowego filmu „Na Sybir”, w którym wystąpi królowa ekranu polskiego Jadwiga Smosarska i Adam Brodzisz.

W Berlinie udźwiękawia się film „Janko muzykant” reż. Ordyńskiego i Krawicza, z Malicką i Contim w głównych rolach.

Nora Ney i Zbyszko Sawan ukażą się w filmie reżyserji Juliusza Gardana, noszącego tytuł „Serce na ulicy”.

Reżyser Michał Waszyński zamierza w tym sezonie pobić rekord swym nowym filmem, nad którym pracuje, a który nosi tytuł „Romans panny Heni”. Obsada ról nie jest jeszcze znana.

Ludwik Berger o filmie dźwiękowym

Ludwik Berger

Korzystając z pobytu Ludwika Bergera, znakomitego reżysera wytwórni Pa-

ramountu, na kilkutygodniowym urlopie w Europie, prosiłmy o kilka uwag w kwestji tak żywo nas interesującej, t. j.

o filmach dźwiękowych.

„Czem jest organizacja, przekonać się można gdy się rozpoczyna pracę przy filmie dźwiękowym. Organizacja pracy w Hollywood jest doprowadzona

do maximum wydajności.

Praca jest w każdym detalu tak wykończoną, że niedoceniać jej nie wolno. Szczególnie teraz, w epoce filmów dźwiękowych, przekonać się można, że nawet przy tak wspaniałej organizacji, nie trudno jest o błędy. Każdy pracownik jest specjalistą w swoim zawodzie, i trudno wprost uwierzyć, ilu takich „speców”, fotografujących dźwięki, zatrudnia atelier dźwiękowe. Nowym tym technikom, przychodzi z pomocą długoletnia praktyka przy mikrofonach. Stale badają i sta-

rają się zapobiec wszelkim szmerom wyniknąć mogącym z poruszenia dekoracjami, lub szmerom, pochodzącym z poruszenia kostiumem artysty. Z tych powodów przy filmie dźwiękowym, zatrudnionych jest wielu ludzi, którzy z początku zdają się być przeszkodą, utrudniającą pracę. Gdy jednak bliżej poznamy całą organizację, przekonamy się

jak ona dokładnie pracuje.

Zwróciłem kiedyś uwagę na to, że amerykańscy kompozytorzy w obecnej chwili są bardziej pomysłowi od swych europejskich kolegów, podczas gdy Europejczycy odznaczają się doskonałszem wykończeniem i większą subtelnością. Uważam przeto, że współpraca amerykańskich kompozytorów z europejskimi, byłaby bardzo korzystną dla jednej i drugiej strony.

Następnie zapytałmy Bergera o nową artystkę Paramountu, Ruth Chatterton. Podobno Ludwik Berger napisał scenariusz dla tej ciekawej kobiety, która ze sceny trafiła na ekran.

Na zakończenie dodam, że amerykańska produkcja filmów dźwiękowych o duży wyprzedziła europejską, i upłynie jeszcze bardzo dużo czasu, zanim Europa dojdzie do tej doskonałości, jaką posiadają atelier w Hollywood”.

== DROBIAZGI FILMOWE ==

IGO SYM WYSTĄPI W POLSKIM FILMIE. Reżyser Józef Lejtes przystępuje do nakręcania filmu, który nosić będzie tytuł: „Burza nad Zakopanem” z Igo Symem w głównej roli. Oprócz Symy grają w „Burzy” Jerzy Marr i Witold Conti. W sprawie ról kobiecych toczą się jeszcze pertraktacje.

„STWÓRZ MI ZE ŚWIATA RAJ” — oto tytuł nowego filmu z Eckmanem w głównej roli. Partnerami jego są Anita Dorris, Albert Paulig i znany grubas Karol Huszar Puffy.

RAMON NOVARRO wystąpi wkrótce w wielkim filmie dźwiękowym, noszącym tytuł „Wesoły Madryt”. W filmie tym, którego akcja rozgrywa się w Hiszpanji, Ramon śpiewa dwie piosenki „Santagio” i „Ciemna noc”.

BEBE DANIELS BIERZE UDZIAŁ W RAIDZIE LOTNICZYM. Znana bohaterka „Rio Rity” Bebe Daniels bierze udział w raidzie lotniczym, organizowanym przez Aeroklub amerykański wyłącznie dla pilotek. Raid trwać będzie 4 dni. Przed jej odlotem zażądała wytwórnia „Radio”, dlaktorej Bebe pracuje, by się ubezpieczyła na sumę miliona dolarów.

NARODY WSCHODU EMANCYPUJĄ SIĘ. Dowiadujemy się, że wytwórnia chińska, grupująca młode postępowe żywioły „Joung Men Film Cie” buduje w Indjach Holenderskich wielkie atelier dźwiękowe.

Najpiękniejsze, najbardziej wystawne filmy to repertuar kina „CAPITOL”

„Senior Americano” Pierwszy salonowy dźwiękowy film z Ken Maynardem

„TRÓJKA” Pierwszy film w języku rosyjsk., ze śpiew. z Olgą Czechową i Schletowem.

„REWJA HOLLYWOOD” z udziałem najwybitniejszych gwiazd ekranu. Międzynarodowa obsada! Polskie piosenki i mowa.

„PARADA MIŁOŚCI” z MAURICE CHEVALIEREM!

W CIĄGU PÓLTRZECIA MIESIĄCA 700 TRUPÓW

Krwawa Wiera — niewieści kat bolszewicki

Niesamowity demon o twarzy anioła

Wśród katów Czeki odeskiej z najdawało się wiele kobiet, a nawet młodych dziewcząt, wśród których były nawet 16-letnie. Z pośród tych najmłodszych wybiegły np. dwie 16-letnie dziewczyny: Olę Gorskow i Lidję Parchomow. Musiały one dokonywać tej samej „pracy” co mężczyźni i otrzymywały równe wynagrodzenie.

W imię sprawiedliwości należy wyznać, że kobiety mniej dręczyły swe ofiary, niż mężczyźni. Szczególną jednak i wyjątkową rolę wśród kobiet, które w odeskiej Czece sprawowały obowiązki kata, odgrywała pewna dziewczyna, niejaka Wiera Grebenjukow, którą bolszewicy na zywali krótko „Dora”. Panna Grebenjukow była

prześlizną blondyną i liczyła 20 lat. Wysoka, wysmukła — miała piękne, niebieskie oczy, regularne rysy twarzy i wygląd bardzo łagodny. Wiera pochodziła z rodziny arystokratycznej, otrzymała staranne wychowanie, mówiła doskonale po angielsku i francusku, jako córka pułkownika przyjmowana była w najlepszym towarzystwie, a jednak — poświęciła się

zawodowi kata. Okazywała przy tem takie zdumiewające braki serca, taką straszliwą nieludzką i takie niesłychane okrucieństwo, że stanowiła ona dla swego otoczenia istną zagadkę...

DJABLICA z MIŁOŚCI.

Niektórzy jej znajomi utrzymywali, że panna Grebenjukow pokochała bez pa miłości osławionego sędziego śledczego Czeki Masalskiego, a on skłonił ją właśnie, aby objęła stanowisko kata. W imię tej własnej miłości ku potworowi bolszewickiemu miała Wiera wyrwać ze swego serca wszelkie ludzkie uczucia i zamienić się w istną

diablicę.

Gdy jej rodzice dowiedzieli się o kroku swej córki, zmusili ją, aby opuściła dom rodzicielski, a wówczas zamieszkała ona u Masalskiego.

Większą część dnia i nocy spędzała Wiera w budynku Czeki, gdzie spełniała swe „obowiązki”. Ale można było ją często widzieć na głównych ulicach miasta i to stale w towarzystwie Masalskiego. Nosiła chętnie suknie męskie. Ulubionym jej miejscem była kawiarnia „Artur”, należąca do niejakiego Sawickiego. Podobnie, jak Masalski, ubierała się Wiera stale według najnowszej mody, zwracała na siebie ogólną uwagę i była znana w całej Odesie. Przy małym stoliku przesiadywali niesamowici kochankowie codziennie godzinę, budząc

ogólną sensację.

Oboje bardzo przystojni i elegancy, robili wrażenie osób inteligentnych i subtelnych. A jednak jaką

straszliwą otchłań

rozwierała się w ich nieludzkich duszach!

Kierowały się ku nim zacięte, a przeważnie nienawistne spojrzenia. Nikt jednak nie miał odwagi dać wyrazu swoim uczuciom. — Wiera i Masalski nie sobie zresztą nie robili z ogólnego nastroju i rozmawiali ze sobą swobodnie, jakby nikogo wokoło nie było. Z kawiarni udawali się oboje natychmiast do Czeki...

O okrucieństwie pięknej Wiery obowią dano sobie w Odesie istne legendy! Aby pokrótce choćby dać pojęcie o jej działalności, należy stwierdzić, że w ciągu pół trzecia miesiąca zastrzeliła ona osobiście 700 osób. To znaczy trzecią część

skazańców, straconych w odeskiej Czece przez nnych katów.

Po odmarzaniu bolszewików z Odessy i wkroczeniu Denikina, pozostała Wiera Grebenjukow mimo swej sławetnej przeszłości w tem mieście, gdyż była przekonana, że jej nie aresztują. Jednak w dwa dni później uwięzili ją agenci denikinowskiego wywiadu i pod surową eskortą, w zamkniętym aucie odwieźli do budynku policyjnego przy ul. Elżbiety. W ciągu trzech dni pokazywano ją stale publiczności z terasy trzeciego piętra. Także jej podobiznę pokazywano we wszystkich ki-

nach odeskich, a zainteresowanie tą bestją w ludzkiej postaci było tak wielkie, że wszystkie teatry świetne były przepełnione...

Demonicznej kobiecie udało się jednak uciec z więzienia. W dwa tygodnie później aresztowano ją poraz drugi. Krótko teraz już pozostawała w więzieniu. Sąd polowy skazał ją na śmierć przez powieszenie. Zakończyła życie na podwórzu więzienia. Gdy przyszła jej ostatnia godzina, nie okazała najmniejszej trwogi i z uśmiechem na twarzy poszła naprzeciw śmierci...

Dziedziczka ogarniającego strachem mienia

Córka złego ducha Rosji — Rasputina

popisuje się dzisiaj na arenie cyrkowej w Bordeaux

(Korespondencja własna)

Paryż, w listopadzie.

Na placu jarmarczonym w Bordeaux są ustawione baraki wędrownie, budy strzelnicze, loterie, menażerie, lokale rozrywkowe i chiromantki. Od początku października tłumy tłoczą się wzdłuż szerokich alej i wśród

dźwięków muzyki,

którą roznoszą bez przerwy patefony i orkiestry dęte.

Na dolnym brzegu szerokiej esplanady, którą się szczyci Bordeaux, gdzie się wznosi pomnik Girondenów, pozbawiony grupy... Girondenów — oto baraki antykwaryjuszów, handlarzy pierników i nugatów, loterie i budy silacy. Przy końcu aleji orleańskiej, kilka kroków od ciemnych brzegów, wznosi się Cyrk Houcke Rancy, który zgodnie z tradycją daje dwa razy do roku w ciągu dwóch miesięcy widowiska wyborowe.

Wstępujemy do cyrku.

Szeroka galeria

jest zapelniona.

Klowni zabawiają publiczność, przedstawienie ma się rozpocząć. Program jest nadzwyczajny i raz po razie oklaskują Aleksymki, pięć pięknych dziewcząt, ćwiczących na trapezie huśtającym się, Albertini akrobatów, madame Marcelle Houcke, znakomitą amazonkę, psy uczonne profesora Rene i wreszcie gromadę czarujących kucyków, które przedstawia pani Marja Rasputin.

Tak, Marja Rasputin.

Chodzi właśnie o dziedziczkę, wyrtego w historii i ogarniającego strachem imienia. Jak wielu jej ziomków zdala od kraju niegościnnego, jest Marja Rasputin zmuszona zaspokoić swe potrzeby życiowe.

Marja Rasputin płynnie rozmawia po francusku, nie bez emocji opowiada o

swej

niezapomnianej przeszłości.

Dokładnie sobie przypomina pałac „jej cara” i córek Mikołaja II., z którymi się zabawiała w swej młodości.

Rozmawia mało i powoli, jakoby szukała słów. Opowiada o swej Rosji, gdzie przebywała jeszcze pod obcymi rządami jej matka i brat, oddani pracy przymusowej. Od nich oczekuje codziennie na próżno wiadomości. Jej piękne oczy napęniają się smutkiem i cennie wspomnienia, które ona zamyka w sobie, są wyrzute w jej pamięci. Zachowała swe nazwisko, gdyż zależy jej na tem, aby je dumnie nosić.

— Ojciec mój — mówi — kochał w wysokim stopniu swój kraj. Był on zbyt muzykiem, aby go zdradzić. Ja nie mogę w to wierzyć. On nigdy nie stał

pod wpływem państwa obcego.

A zresztą, pocóż powracać do rzeczy niegodnych, do legend i kłamstw...

Ona poznała okrucieństwa bolszewizmu, jest wdową po oficerze armii carskiej, wdową z dwójkiem pięknych dzieci, które ubóstwia. Skierowała się do sztuki, aby zapomnieć, aby żyć, aby nie myśleć więcej o najboleśniejszym niepowodzeniu, o swej samotności, daleko od swoich i od swej ojczyzny. Doskonale tancerka, smukła i cierpliwa, wytresowała kucyki i wędruje z miasta do miasta, ze stolicy do stolicy. Oklaskują ją w Rumunii, w Paryżu, w Czechosłowacji, w Hiszpanii i w Szwajcarii. Powróciła do Francji, którą kocha i która jest jej drugą ojczyzną.

— Przeszłość nie istnieje dla mnie, pragnę oklasków pod światłem reflektorów i pod płótnem cyrkowym.

Minuty mijają.

— Kolej jest na panią, pani Marjo

— woła poza kulisami szef.

Ostatnie spojrzenie do lustra, trochę pudru.

— O, zapomniałam wstęgi białej i kilku kawałków cukru dla moich kucyków.

I Marja Rasputin, przystojna i elegancka udaje się na arenę cyrkową, którą oświetlają

setki żarówek elektrycznych.

Z ciekawością tłum oczekuje tę, której imię na afiszach jest okrażone znakami zapytania.

Kształtna jak „Venus”, zmysłowa i wyuzdana jak „Wenera”, żądna miłości i rozkoszy jak „Messalina” to

NIEBEZPIECZNA KOBIECI

Dramat erotyczno-obyczajowy z życia pięknej i wyrafinowanej aferzystki — kokoty

W rolach głównych:

Norma Schaefer
i **John Mac Brown**

NADPROGRAM: Kapitalna komedia dźwiękowa z udziałem słynnej „Bandy Dzieciaków” p. t. „Djabełska lekcja”.

Ceny miejsc popularne. Początek w dni powszednie o g. 430, w soboty, niedziele, i święta o g. 12-ej.

J. Roesler

MOST

Minister pewnego zagranicznego państwa postanowił przerzucić wielki most przez rzekę. Miał to być największy, najwspanialszy most wszystkich czasów. Rząd przeznaczył na tę inwestycję 20 milionów. Zarządzono przetarg publiczny.

Ze wszystkich państw zgłaszali się architekci. Minister osobiście zbadał wszystkie plany i wziął pod uwagę projekty 10-ciu inżynierów. Decyzja ulegała ciągłym wahaniom. Jednego dnia zdawało się, że wykonanie robót otrzyma inżynier niemiecki, drugiego dnia krążyły pogłoski, że zatwierdzono już plany inżyniera francuskiego, trzeciego dnia okazało się, że szczęśliwym wybrańcem losu był inżynier angielski i t. d.

Dnia 28 czerwca minister zaprosił in-

żynierów do siebie. Było ich tylko dziesięciu.

— Moi panowie, — rzekł minister — jak widcie, ilość kandydatów zmniejszyła się o jednego. Byłem do tego zmuszony, gdyż ów, wyrzucony poza nawias kandydatów inżynier, był o tyle bezczelny, że zaproponował mi łapówkę. Zaznaczam wobec tego, że wszelkie tego rodzaju próby spotkają się z odpowiednią odprawą z mej strony.

Po tem przemówieniu stało się jasne dla wszystkich, że drogą łapówki i protekcji nie dojdzie się w tym wypadku do celu. Architekci zabrali się więc do intensywniej pracy, poprawiając swe projekty.

Pewnego dnia zgłosił się do ministra inżynier Dupont z Paryża. Było to latem

w piękny słoneczny dzień. Błękitnego stropu nieba nie zaciemniała ani jedna chmurka. Stacje meteorologiczne zapowiadały utrzymanie się pogody przez cały miesiąc. W dodatku nie było wcale tak gorąco, iżby można było spodziewać się burzy w najbliższym czasie.

Inżynier Dupont złożył ministrowi swą wizytówkę.

— Proszę go wprowadzić — oświadczył minister.

Inżynier stanął przy drzwiach i skłonił się nisko.

— Jestem do usług, panie ministrze.

— Chciałbym jeszcze raz rozpatrzyć pańskie plany — rzekł minister. — Pan ma chyba odpisy przy sobie?

Inżynier skłonił się powtórnie.

— Bardzo żałuję, panie ministrze, ale nie mam kopii przy sobie.

— Zapomniał pan?

— Nie, panie ministrze, nie zabrałem kopii z przeczności. Przekł hotelom nie zastałem ani jednej taksówki i musiałem

udać się tu pieszo. Ponieważ pozostał mi tylko jeden egzemplarz, więc nie chciałem, aby zmókł na deszczu.

Minister spojrzął nań zdziwionym wzrokiem.

— Na deszczu? Przecież nie ma ani jednej chmurki na niebie?

— Pan ma rację, panie ministrze — odparł inżynier z uśmiechem — ale za 10 minut spadnie ulewny deszcz.

Minister zbliżył się do okna.

— Wykluczone, o deszczu nie może być mowy!

— A jednak twierdzą, że za 10 minut spadnie ulewny deszcz. Mogę się nawet założyć o to z panem ministrem, o dwa miliony franków.

Minister odwrócił się od okna i spojrzął na inżyniera. Na wargach jego zagrał uśmieszek.

— Dobrze, zakładam się...

Minister wygrał zakład. Zamówienie na budowę wielkiego mostu otrzymał inżynier Dupont z Paryża.

DŹWIĘKOWE

Uwzględniając krytyczny stan naszego miasta, pomimo wielkich kosztów w związku z wprowadzeniem tego filmu ceny miejsc niepodwyższano. Celem uniknięcia natłoku, uprasza się Szan. Publiczność o przybycie na wcześniejsze seanse.

Początek seansów w dni powszednie o godz. 4, 6, 8 i 10.15. W sobotę, niedzielę i święta o godz. 12-ej w poł. Ostatni o godz. 10.15.

DZIŚ WIELKA PREMIERA!

Wspaniałe arcydzieło filmowe całkowicie w kolorach. Beztroskie żarty i romantyczne przygody łazika — poety Franciszka Villona. Czarujący bogactwem wystawy film kolorowy p. t.

„KRÓL ŻEBRAKÓW”

Przepiękny romans śpiewno-muzyczny. Muzyka Rudolfa Frimla.

W roli głównej: **JEANETTE MAC DONALD**, (znana z „Parady Miłości“)

DENIS KING, (najpopularniejszy artysta teatru Ziegfelda) **LILIAN ROTH**.

I-szy dźwiękowy Kinoteatr w Łodzi

„SPLENDID”

20. NARUTOWICZA 20

Dziś i dni następnych!

Genjalny

KONRAD VEIDT

w dźwiękowym arcydziele

JOE MAY'A p. t.

OSTATNIA KOMPANJA

Epopea bohaterstwa i miłości. Film ukazujący w scenach potężnych i wstrząsających do głębi twardą rzeczywistość wojny.

CENY MIEJSC: **Zł. 1, 2 i 3.**

Początek codziennie 6, 8 i 10 wiecz.

WYBORY DO SEJMU.

Samochód propagandowy „Jedynki”.

DŹWIĘKOWY TEATR ŚWIETLNY

„CASINO”

OSTATNIE DNI!

WIELKA REWJA FOX'A

Wielka ewenement, który zadziwił cały świat. Najcudowniejsze pieśni! Najnowsze i największe przeboje muzyczne

70 znanych gwiazd

Wielki chór mieszany i zespół taneczny złożony 50 doborowych tancerek, ponadto biorą udział w tej pięknej rewii

Janet Gaynor

Charles Farrell

Wictor Mc Langlen, Edmund Lowe, Warner Baxter, Sharon Lynn, Marjone White, Jack Smith i inni wybitni artyści i artystki.

Początek seansów o godz. 4.30.

Do akt Nr. 1792—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, ZYGMUNT MAKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 28 listopada 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Łagiewnickiej Nr. 49 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Oskara Schmidta i składających się z heblarki żelaznej, oszacowanej na sumę zł. 3000.
Łódź, dnia 10 listopada 1930 r.
Komornik: ZYGMUNT MAKOWSKI

Do akt Nr. 1308-9-11—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Gdańskiej Nr. 6, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 27 listopada 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Zachodniej Nr. 68 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Chila-Majera Joskowicza i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 1.939.
Łódź, dnia 10 listopada 1930 r.
Komornik STANISŁAW DULKOWSKI

Do akt Nr. 2112—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Gdańskiej Nr. 6, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 27 listopada 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Żeromskiego Nr. 29 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Berka i Tauby małż. Plesner i składających się z pianina, lustra trema i zegara, oszacowanych na sumę zł. 975. —
Łódź, dnia 10 listopada 1930 r.
Komornik STANISŁAW DULKOWSKI

Do akt Nr. 2726—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Gdańskiej Nr. 6, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 27 listopada 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Zachodniej Nr. 68 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Chila-Majera Joskowicza i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 1.935.
Łódź, dnia 11 listopada 1930 r.
Komornik STANISŁAW DULKOWSKI

Dziś i dni następnych!

Wspaniały podwójny program!

I-szy obraz

SZALONY KSIĄŻE

W roli głównej: **William Heines i Joan Crawford.**

ODEON

Przejazd 2

WODEWIL

Główna 1

Dziś i dni następnych!

Wspaniały podwójny program!

II-gi obraz

Zbłąkana młodość

Salonowo-sensacyjny film z życia młodzieży.

Nadprogram FARSA.

Do akt Nr. 1585—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, ZYGMUNT MAKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 3 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Zawiszy Nr. 10 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Marcina Tataja i składających się z mebli, radio i innych rzeczy, oszacowanych na sumę zł. 3700.
Łódź, dnia 13 listopada 1930 r.
Komornik: ZYGMUNT MAKOWSKI

Do akt Nr. 2183—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 28 listopada 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Kątnej Nr. 56 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Antoniny Kruszyńskiej i składających się z mebli i lodówki, oszacowanych na sumę zł. 650.
Łódź, dnia 3 listopada 1930 r.
Komornik RAFAŁ SAKKILARI

Do akt Nr. 597—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Gdańskiej Nr. 6, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 28 listopada 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Aleje I-go Maja Nr. 2 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Icka Kiwoka i składających się z tokarni mechanicznej, 5 żyrandoli i 4 rozet brązowych do lamp, oszacowanych na sumę zł. 600.
Łódź, dnia 10 listopada 1930 r.
Komornik STANISŁAW DULKOWSKI

WYŚWIETLANIE

TECHNICZNYCH

PLANÓW BUDOWLANYCH

na papierach światłoczułych

POZYTYWNYCH, NEGATYWNYCH

i OZALIDOWYCH

wykonywa

ZAKŁAD KLISZ

REKLAMOWYCH

R. BORKENHAGEN

Piotrkowska

100

Do akt Nr. 1562, 1563, i 1564—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, JAN JABCZYK, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Południowej Nr. 20, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 16 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Jakóba Nr. 8 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Mignon” w Maj-lech Rothard i składających się z 3-ech maszyn pończosniczych w dobrym stanie marki „Ideal”, oszacowanych na sumę zł. 3500.
Łódź, dnia 14 listopada 1930 r.
Komornik: JAN JABCZYK.

Do akt Nr. 2701—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Gdańskiej Nr. 6, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 28 listopada 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Zielonej Nr. 13 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Librach Hornberger i S-ka” i składających się z 9 krośien tkaekich oszacowanych na sumę zł. 3.150.
Łódź, dnia 13 listopada 1930 r.
Komornik STANISŁAW DULKOWSKI

Do akt Nr. 3284—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Gdańskiej Nr. 6, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 28 listopada 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Nowo-Cegielnianej Nr. 12 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Icka Kempńskiego i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 545.
Łódź, dnia 4 listopada 1930 r.
Komornik STANISŁAW DULKOWSKI

847 Wytwornia

Piecy i kuchenek

przenośnych nagrodzona

na wystawie Gospod. Higieniz. w Łodzi, dużym srebrnym medalem.

„KOŹMINEK”

Główna 51, tel. 100-75

Kino-Teatr PRZEDWIOŚNIE

Zeromskiego 74-76. Dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9, 16, do rogu Kopernika i Zeromskiego.
Orkiestra symfoniczna pod batutą A. Czudnowskiego. Początek seansów w dni powszednie o godz. 4-ej pp. w niedziele i święta o godz. 2-ej pp. Ostatni seans o g. 10-ej wiecz. — Ceny miejsc: I. m. 1.25 gr. II. m. 90 gr. III. 60 gr. — Bilety ulgowe w sob., niedz. i święta nieważne. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr.

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH

Prześliczny film miłości z puszczą węgierskiej. Wzruszający do głębi dramat dziewczęcia wiejskiego, zakochanego w dziarskim wojaku p. t.

„MELODJA SERC”

Najnowsze arcydzieło kierownika produkcji Dita Parlo i bohatera Willi Fritsch.

W sobotę, 22 listopada o godz. 12-ej i niedzielę 23 listopada o g. 11-ej rano Poranki dla dzieci i młodzieży odegrany będzie arcywesoły film p. t. „DJABELSKA PRZEŁĘCZ” w roli głównej: Ken Maynard. Ceny miejsc: dla dzieci 20 gr. dla dorosłych 50 gr. — Następny program: „Katarzyna I.” w rol. gł.: Lil Dagower i D. Smirnow

KINO-TEATR CORSO

Orkiestra pod kier. p. Białkiewicza.

Początek seans. w dni powsz. o godz. 4-ej po poł.

W soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej.

Na pierwsze seanse ceny miejsc znacznie niższe

Dziś i dni następnych! Wielki podwójny program!

W SZPONACH AZJATÓW

Sensacyjna komedia w 10 aktach W roli głównej Willjam Haines

Sensacyjne dzieje i przygody zakochanej pary w Sankingu w czasie wielkiej rewolucji chińskiej. Niesamowita groza zbliżającego się wielkimi krokami złotego niebezpieczeństwa!

Szalone tempo gry! Niebawem napięcie! Moc wrażeń!

„O ŚWICIE”

Niebywale sensacyjna dramat w 10 aktach. Niezapomniana tragedia w St. Gilles. Krwawe walki Belgów z okrucieństwem Niemców — oto treść tego wielkiego filmu.

Następny program KRÓLEWSKI JEJŹDZIEC

W roli głównej: Ken Maynard.

Teatr Rewji

„KAMELEON”

w Kinie „Spółdzielnia” ul. Sienkiewicza 40. pod dyrekcją artystów:

B. Orlińskiego i W. Boruńskiego

Codziennie 2 przedstawienia o godz. 7.45 i 9.45, w soboty, niedz. i święta 3 przedstawienia o godz. 5.45, 7.45 i 9.45 wiecz.

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH WIELKA REWJA p. t.!

„ORTOGRAFJA MIŁOŚCI”

W dwóch częściach, 16 obrazach.

Udział przyjmują:

J. Leonowicz, Z. Liszewska, Lopek-Boruński, B. Orliński, Z. Suwalski, świeżo zaangażowana para baletowa Cesarska - Szymańska oraz „Kameleon Girls”, jak również nowo zaangażowany artysta z teatru „Bagatela” w Krakowie JÓZEF KINELSKI. Conferencier JÓZEF KINELSKI.

W programie: inscenizacje, skecze, numery solowe i inne.

Reżyserja: B. Orliński. — Baletmistrz: J. Szymański.

Dekoracje: W. Nowakowski. — Kierownik muz.: C. Kantor.

Ceny miejsc zł. 1.30—zł. 3

DŹWIĘKOWY KINO-TEATR

MIMOZA

ul. Kilińskiego 178

Od wtorku, dnia 18 listopada 1930 r. i dni następnych!

IWAN MOZZUCHIN

w swej wspaniałej kreacji dźwiękowej w monumentalnym filmie w. g. arcydzieła Lwa Tołstoja jako

HADZI MURAT

(BIAŁY SZATAN)

w głównych rolach kobiecych: Lil Dagower i Betty Aman

W obrazie udział bierze słynny chór Kozaków Dońskich, który odśpiewa pieśni rosyjskie.

Nadprogram: Rewelacyjny dodatek dźwiękowy

Początek seansów w soboty, niedziele i święta o godz. 3.30. w dni powszednie o godz. 5.30, 7.30, 9.15,

Następny program: ARKA NOEGO

Do akt Nr. 3314—1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Gdańskiej Nr. 6, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 28 listopada 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Nowo-Cegielnianej Nr. 26 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Franciszka Trojanowskiego i składających się z praw do połowy maszyn stołarskich i silnika elektrycznego, oszacowanych na sumę zł. 1.115.

Łódź, dnia 18 listopada 1930 r.
Komornik STANISŁAW DULKOWSKI

Klisze

R. DORCKENHAGEN
Tel. 111-72
Łódź

do REKLAM GAZETOWYCH
CENNIKÓW PROSPEKTÓW
Zdjęć fotograficznych
od ciał Reprodukcyjnych
RYŚNĄ I PROJEKTY REKLAMOWE
WYDAWNICZE WYKONYWA

MY WALCZYMY z konkurencją

tylko dobrocią części składowych naszych RADJO-odbiorników, precyzyjnym wykonaniem nie podług fabrycznego szablonu, a w każdym wypadku indywidualnym udoskonaleniem stosownie do postępu techniki radiowej, która co miesiąc przynosi coś nowego i lepszego. Nie czynimy zapasów na miesiące jak to ma miejsce w wielu firmach, skutkiem czego aparaty stają się technicznie przestarzałe, wciąż udoskonalamy i kroczymy naprzód. Ceny nasze są o wiele tańsze od cen innych. Spłaty ratami miesięcznymi. Porady bezpłatne, rewizja aparatów gratis.

POLSKIE RADJO

Jerzy Krzyżanowski, Andrzeja Nr. 4
Tel. 201-04. 1437

Fabryka mebli giętych „VIENPOL”

poleca bogaty wybór krzeseł, foteli, taboretów i różnych stolików oraz wszystko w zakres giętych mebli

wchodzące

Łódź,

ul. Zawadzka 5
Tel. 191-20.

Dr. J. NADEL

Akuszeryja, choroby kobiece
godz. przyjęć od 3—5
Pomorska 7, tel. 127-84.
1251

DR. HELLER

Choroby skórne i wener.
ul. Nawrot 2. Tel. 179-89
Do 10 r. i 4—8 w. Dla pań specjalnie
godz. 4—5 po poł., w niedz. od 11—2 pp.
Dla niezamożnych ceny leczenia 815

CEBULKI KWIATOWE

sprzedaż tylko do 15 grudnia) oraz
oraz nasiona dla jesiennej i zimowego siewu, polecają składy L. Jasińskiego, w Łodzi, ul. Andrzeja Nr. 10 tel. 168-56 i w Łęczycy, ul. Poznańska 30, tel. 125. 974

Ogłoszenia drobne

HALLO!

Hallo! Dzwoni tel. 163-30 „Pogotowie krawieckie Kierza” Zeromskiego 91, sklep nartozyjny. Momentalnie odswieża garnitur za zł. 3.—, suknię za zł. 2.80, palto za zł. 3.—, łącznie z odebraniem i odesłaniem. Ekspressem pierze, farbuje, przerabia, nieuje, sztucznie ceruje. Farbujemy i pierzemy futra sposobem lipskim. 525

Ważne

dla rzeźników. Dębowe drzewo okrajki do wędzenia sprzedam tanio. Lwowska Nr. 7 (Bałuty) Stolarnia mechaniczna.

Zaginęło

dziesięć sztuk weksli po 1000 zł. każdy i jeden weksel na 500 zł. razem na ogólną sumę zł. 9.500 wszystkie weksle wystawione były blanko. Berthold Ryk-haim. 1255

Górski Leonard zagubił legitymację zapomogową Nr. 2535. 1258

Andrasiak Józef zagubił legitymację zapomogową Nr. 6332. 1258

Odstąpię

mieszkanie 2 pokoje z kuchnią w Rudzie Pabjan. z meblami obok przystanku tramwajowego. Czynnosc 80 zł. kwartalnie. Za meble 500 zł. Oferty proszę kierować do adm. „Hasła” pod „Likwidacja”

Do wynajęcia

natychmiast b. tanio pokój, ewentualnie z utrzymaniem dla 1-go lub 2-ch panów Gdańska 19, m. 2.

Poradnia Wenerologiczna

Lekarzy Specjalistów
ul. Zawadzka Nr. 1

Czynna od 8 rano do 9 wiecz. w niedziele i święta 9—2 pp od 11—12 i 2—3 pp. przyjmuje kobieta lekarz

leczenie chorób wenerycznych moczopłciowych i skórnych. Badanie krwi i wydzielin na syfilis i tryper

Konsultacje z neurologiem i urologiem

Gabinet Światło-Lecznicy Kosmetyka lekarska

Oddzielna poczekalnia dla kobiet
PORADA 3 zł.

DR. MED. EDWARD REICHER

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie diatermia. Elektroterapia.

ul. Południowa 28
Tel. 201-93

Od 8—11 rano i 5—9 wiecz. w niedziele od 9—1 pp. 513

Dla niezamożnych ceny lecznic.

...SZEWCY...

Skóry—Hurt i Detal

(specjalność: detaliczna sprzedaż zelówek trwałych na wodę)

poleca:

Spółka Szwerców

Piotrkowska 79
tel. 1.53-38

506

Kupujcie wyroby krajowe!

FIRMA „RADJOLA”

PIOTRKOWSKA 88, TEL 10534 (w podwórzu)

DETEKTORY od zł. 8.50

DETEKTORY komplet z anteną i słuchawkami od zł. 26.—

RADJOAPARATY i części

Ceny przystępne. 1418 Warunki dogodne.

Pokój

umeblowany z niekrepującym wejściem oddam, Piotrkowska 62, front, II p. m. 8.